БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 237 (19.613). • 1986 йил 19 октябрь, якшанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII съездининг ленинча йўлидан — коммунистик бунёдкорлик ва тинчлик йўлидан, олға!

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллигига КПСС Марказий Комитетининг ЧАҚИРИҚЛАРИ

1. Яшасин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллиги!

2. Улуғ Октябрга шон-шарафлар!

3. Яшасин абадий барҳаёт революцион таълимот — марксизм-ленинизм!

4. Октябрь ғоялари ва ишлари енгилмаслигининг гарови — совет кишилари барча авлодларининг революцион давомийлиги мустаҳкамланаверсин!

5. Яшасин совет жамиятининг раҳбар ва раҳнамо кучи — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

6. Яшасин ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг бузилмас иттифоқи!

7. Яшасин Совет Иттифоқи халқларининг бузилмас қардошларча дўстлиги!

8. Партия билан халқнинг бирлиги мустаҳкамланаверсин!

9. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! КПСС XXVII съездининг тарихий қарорларини астойдил, ҳалол меҳнат билан амалга оширайлик!

10. Советлар мамлакатининг гражданлари! Қайта қуриш ҳамманинг ва ҳар бир кишининг иши! Экономикада, ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларида революцион ўзгартишларни фаол қарор топтирингиз!

11. Коммунистлар! Меҳнатсеварлик ва юксак ахлоқийлик шахсий намунаси билан меҳнаткашларни КПСС XXVII съезди ўртага қўйган вазифаларни бажаришга сафарбар қилингиз!

12. Комсомоллар ва ёшлар! Жадаллаштириш вазифаларини ҳал қилишга дадил, фаол, новаторларча киришингиз!

ВЛКСМ XX съездини муносиб кутиб олайлик!

13. Оташин ватанпарвар, толмас меҳнатчи, меҳрибон она — совет хотин-қизларига шон-шарафлар!

14. Партия, уруш ва меҳнат ветеранлари! Бундан буён ҳам коммунизм иши учун актив курашчилар сафида бўлингиз!

15. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Социалистик мусобақани авж олдирингиз! Олға қараб ҳаракат суръатларини оширингиз, хотиржамлик ва бепарволикка йўл қўймангиз!

1986 йил план топшириқларини бажарайлик! XII беш йилликнинг яхши бошланишини таъминлайлик!

16. Мамлакат меҳнаткашлари! Меҳнат унумдорлигини сабот билан оширингиз! Бунинг учун ҳар бир коллективда, ҳар бир иш жойида барча резервлардан фойдаланингиз!

17. Жадаллаштириш маромида фидокорона ишлаётган, эскириб қолган норма ва одатларни қатъий тугатаётган ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларига шон-шарафлар!

18. Халқ хўжалиги меҳнаткашлари! Маҳсулотнинг юксак сифати учун, совет маркаси шарафи учун курашингиз! Техника қолоқлиги, брак йўлига пухта ғов солингиз!

19. Меҳнаткашлар! Исрофгарчиликка қарши курашда тежамкор, талабчан бўлингиз, қаттиқ тежамкорлик режимига амал қилингиз!

20. Саноат корхоналари, совхозлар ва колхозларнинг меҳнаткашлари! Хўжалик ҳисобини ва коллектив пудратни кенг жорий этингиз! Меҳнатнинг пировард натижалари учун кўпроқ мустақиллик, ташаббус, масъулият бўлсин!

21. Олимлар, инженерлар, конструкторлар, ихтирочилар! Совет фанини ривожлантирингиз! Принципиал янги, жаҳонда энг яхши техника ва технологияни ишлаб чиқиш ва ўзлаштириш учун дадил курашингиз!

22. Машинасозлар! Сизлар фан-техника тараққиётини жадаллаштириш учун курашчиларнинг олдинги сафларида бормоқдасиз! Янги, серунум, пишиқ-пухта машина ва ускуналарни яратиш — сизларнинг бурчингиздир!

23. Саноат ходимлари! Янги, илғор техникани актив жорий этингиз, ундан самарали фойдаланишга эришингиз!

24. Нефть, газ, кўмир ва металлургия саноати меҳнаткашлари! Экономиканинг ёқилғи, хом ашё ва материалларга бўлган талаб-эҳтиёжларини пухта таъминлангиз!

25. Химия индустриясининг ходимлари! Халқ хўжалигини химиялаш даражасини сабот билан оширингиз! Маҳсулотнинг прогрессив турларини ишлаб чиқаришни кенгайтирингиз!

26. Совет қурувчилари! Ишлаб чиқариш ва социал соҳадаги объектларни сифатли ва ўз муддатида барпо этингиз!

Қурилиш комплекси самарадорлигини оширингиз!

27. Транспорт ходимлари! Мамлакат транспорт системасининг аниқ-пухта ишлашини таъминлангиз! Халқ хўжалик юкларини узлуксиз ташингиз!

28. Агросаноат комплекси меҳнаткашлари! Мамлакатни озиқ-овқат билан таъминлашни яхшилангиз! Далалар ва фермалар маҳсулдорлигини оширишнинг ишончли воситаси — интенсив технологияларни кенг қўллангиз!

29. Халқ маорифи ходимлари! Ёш авлодга таълим ва коммунистик тарбия беришни такомиллаштирингиз!

30. Соғлиқни сақлаш ходимлари! Совет кишиларининг соғлиғини сақлаш сизга ишониб топширилган! Ишда сифат ва масъулиятни оширингиз! Соғлом турмуш тарзини активроқ қарор топтирингиз!

31. Савдо ва умумий овқатланиш, маиший хизмат ва коммунал хўжалик ходимлари!

Кишиларнинг кайфияти сизларнинг ишингизга боғлиқ! Хизмат кўрсатишнинг замонавий турларини зўр ғайрат билан ривожлантирингиз! Аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини оширингиз!

32. Советлар мамлакатининг гражданлари! Жамиятга иқтисодий ва маънавий зарар етказаётган, совет қонунларини бузаётган кишиларга нисбатан муросасиз бўлингиз! Тартибсизликка, ичкиликбозликка, меҳнатсиз даромадларга қарши қатъий курашингиз!

33. Бошқариш ходимлари! Меҳнат жараёни аниқ-пухта ташкил этилишини таъминлангиз! Иш услуби ва методларини яхшилангиз, бюрократизмни, маҳкамачиликни, маҳаллийчиликни таг-томири билан тугатингиз!

34. СССР гражданлари! Жамиятимизни янада демократлаштиришда актив қатнашингиз! Мамлакат хўжайинлари бўлингиз!

35. Яшасин СССРнинг сиёсий негизи, халқнинг социалистик ўз-ўзини бошқариш асосий бўғини—халқ депутатлари Советлари!

36. Совет касаба союзлари! Омманинг меҳнат активлигини, ташаббускорлигини, ижодкорлигини ривожлантирингиз, уларнинг меҳнат, турмуш, дам олиш шароитларини яхшилашга эришингиз!

37. Совет маданияти арбоблари! Меҳнаткашларнинг ўсиб бораётган маънавий талаб-эҳтиёжларини тўлароқ қондирингиз! Социалистик даврга муносиб асарлар яратингиз!

38. Совет жангчилари! Халқимизнинг тинч, бунёдкорлик меҳнатини, Улуғ Октябрнинг тарихий ғалабаларини сергаклик билан пухта ҳимоя қилингиз!

СССР шавкатли Қуролли Кучларига шон-шарафлар!

39. Советлар мамлакатининг меҳнаткашлари! Беш йиллик меҳнат фронтида зарбдорларча ишлаб, социализм ва тинчлик ишини мустаҳкамлайлик!

40. Социалистик мамлакатларнинг халқларига қардошлик саломи!

Қардош социалистик давлатларнинг дўстлиги ва жипслиги мустаҳкамланаверсин!

41. Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

Яшасин пролетар, социалистик интернационализми!

42. Коммунистик ва ишчи партияларга қардошлик саломи!

Тинчлик ва социализм учун курашда барча мамлакатлар коммунистлари синфий бирдамлиги ва ҳамкорлиги мустаҳкамланаверсин!

43. Жаҳон халқлари! Халқаро вазиятни соғломлаштириш, давлатлар ўртасида амалий ҳамкорлик учун курашни кучайтирайлик!

44. Барча мамлакатларнинг халқлари! Ажал келтирувчи қурол-яроғлар кўпайтирилишига қарши, ядро синовлари тўхтатилиши учун, ядро қуролининг батамом тугатилиши учун қатъий курашингиз!

Космос ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаймиз!

45. Жаҳон халқлари! Империалистларнинг зўравонлик, талончилик, террорчилик, қароқчилик сиёсатига қарши актив курашингиз!

Марказий Америкада, Африка жанубида, Яқин ва Ўрта Шарқда можароли вазиятларнинг сиёсий йўл билан бартараф этилишини талаб қилингиз!

46. Европа халқлари! Мустаҳкам тинчлик ва яхши қўшничилик муносабатлари учун, қитъада кескинликни юмшатиш ва хавфсизлик учун курашингиз!

47. Осиё —Тинч океани мамлакатлари халқлари! Регионда халқаро хавфсизликни ва тинч ҳамкорликни таъминлаш учун куч-ғайратни бирлаштирайлик!

48. Яшасин Совет Иттифоқининг ленинча ташқи сиёсати—халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги, кенг халқаро ҳамкорлик сиёсати!

49. Яшасин Улуғ Октябрь Ватани— Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

50. КПСС XXVII съездининг ленинча йўлидан — коммунистик бунёдкорлик ва тинчлик йўлидан, олға!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг 18 октябрь куни бўлиб ўтган мажлисида капитал қурилишга партиявий раҳбарлик қилишдаги жиддий камчиликлар ва 1986 йил 9 ойи планининг бажарилиш якунлари тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

Бу тармоқдаги қайта қуриш суст бораётганлиги уқтириб ўтилди. Республикадаги капитал қурилиш танг соҳалигича қолмоқда, бу эса социал-иқтисодий ривожланишни орқага сурмоқда. Асосий фондларни ишга тушириш, капитал маблағларни ўзлаштириш ва қурилиш-монтаж ишлари юзасидан белгиланган тўққиз ойлик план бажарилмади. Навоий областида айниқса қониқарсиз вазият вужудга келди, бу ерда асосий фондларни ишга тушириш йиллик плани 9 ой мобайнида атиги 25 процент бажарилди. Сурхондарё, Андижон, Жиззах, Бухоро, Самарқанд, Сирдарё областларида, Қорақалпоғистон АССРда ва Тошкент шаҳрида асосий фондларнинг йиллик планга нисбатан ярмидан камроғи ишга туширилди.

Область партия комитетлари капитал қурилишга тузукроқ эътибор бермаяптилар, вужудга келган аҳволни танқидий баҳоламаяптилар, давлат плани сўзсиз бажарилиши учун шаҳар, район партия комитетларига, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетларига ва хўжалик раҳбарларига нисбатан талабчанликни пасайтириб юбордилар. Уй-жой, маданий ва маиший объектлар қурилишини партиявий контролдан четда қолдирмоқдалар. Тольяттиликларнинг шу объектларда асосий ишдан бўш бўлган 4 кун мобайнида ишлаб бериш тўғрисидаги ташаббуси республикада кенг ёйилиши таъминланмади.

Республиканинг пудратчи министрликлари ва идоралари зарур моддий-техника ва меҳнат ресурсларини ишга тушириладиган объектларга ҳали ҳам марказлаштирганлари йўқ. Кўпгина қурилишларда техникадан самарасиз фойдаланилмоқда, меҳнатни ташкил этиш ва ишлаб чиқариш маданияти савияси паст, бекор туриш ҳолларига ва иш вақтининг унумсиз ўтишига йўл қўйилмоқда. Қурилиш коллективларини икки-уч сменали иш режимига ўтказиш тадбирлари секинлик билан амалга оширилмоқда. «Главташкентстрой» пудрат ишлари планининг бажарилишини муттасил барбод қилиб келмоқда, шунинг оқибатида шаҳарда қарийб 50 миллион сўмлик асосий фондлар ишга туширилмай қолди. Топширилган участкадаги ишнинг муваффақиятини таъминламаётган бир қанча министрликлар, идоралар, бирлашма ва корхоналарнинг раҳбарлари шаънига жиддий мулоҳазалар айтилди.

Жумладан, Ўзбекистон ССР Саноат паррандачилиги давлат комитети, Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси капитал қурилиш планининг бажарилишини ташкил қилишдан ўзларини четга олдилар, қурилишларни лойиҳа-смета ҳужжатлари ва асбоб-ускуналар билан ўз вақтида таъминламаяптилар, ер участкалари ажратиб беришни ва улардаги мавжуд иморатларни бузиб ташлашни пайсалга солмоқдалар. Республика Госплани, кўпгина министрликлари ва идоралари ўн иккинчи беш йилликка ўтган қурилиш ва объектларни ревизия қилиб, ўзининг техникавий даражаси жиҳатидан замонавий талабларга мос келмайдиган объектларнинг қурилишини тўхтатиб қўйишни таъминламадилар. Госснаб, буюртмачи ташкилотлар қурилишларнинг моддий-техника таъминоти масалаларини оператив ҳал этмаяптилар. Республика Марказий статистика бошқармаси капитал қурилишга оид ҳаққоний ахборотга эга эмас, у мавжуд камчиликларнинг сабабларини таҳлил этмаяпти.

Область, шаҳар ва район партия комитетлари, министрликлар ва идоралар мамлакат қурилиш комплексининг хўжалик механизмини ҳамда бошқарилишини янада такомиллаштириш масалалари юзасидан партия билан ҳукумат қабул этган қарорларнинг мазмуни ва моҳиятини ҳамон меҳнат коллективларига, уларнинг бошланғич партия ташкилотларига етказганлари йўқ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюроси қабул этган қарорда область партия комитетларининг, халқ депутатлари Советлари ижроия комитетларининг, республика министрликлари ва идораларининг капитал қурилишга раҳбарлик қилиш соҳасидаги ишини қониқарсиз деб топди ва бу иш партия XXVII съездининг ва КПСС Марказий Комитети 1986 йил июнь Пленумининг талабларига жавоб бермайди, деб ҳисоблади.

Марказий Комитет Бюроси капитал қурилишга партиявий раҳбарликда жиддий нуқсонлар борлигига ва давлат планини бажариш учун талабчанлик пастлигига область партия комитетларининг эътиборини қаратиб, уларнинг зиммасига 1986 йилги капитал қурилиш планини сўзсиз бажаришни таъминлайдиган конкрет чора-тадбирларни кўриш, капитал маблағ планларини ва объектларни белгиланган муддатларда ишга туширилишини барбод қилаётганларнинг фаолиятига принципиал баҳо бериш вазифасини юклади.

Халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетларига, министрликлар ва идораларга, пудратчиларга, буюртмачиларга ва қурилиш ишларида қатнашувчи бошқа ташкилотларга капитал қурилишдаги ишларнинг аҳволини тубдан яхшилашни ва мавжуд қолоқликни тугатишни таъминлайдиган чора-тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш таклиф қилинди.

Капитал қурилишни планлаштиришни ташкил этишда катта камчиликларга йўл қўйганлиги ва раҳбар органларнинг шу масалаларга оид қарорларини писанд қилмаганлиги учун Ўзбекистон ССР Госплани раисининг ўринбосари ўртоқ М. Д. Мухортовга КПСС аъзоси учет карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор эълон қилинди.

Капитал қурилишга қониқарсиз раҳбарлик қилганлиги учун Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори ўртоқ К. Г. Содиқовга КПСС аъзоси учёт карточкасига ёзиш шарти билан виговор эълон қилинди.

Капитал қурилишга қониқарсиз раҳбарлик қилаётганликлари, шу йил 9 ойлик давлат плани бажарилмаганлиги учун Ўзбекистон ССР Саноат паррандачилиги давлат комитетининг раиси ўртоқ Б. А. Пискунов ва «Главташкентстрой» бошлиғи ўртоқ К. П. Дудин қаттиқ партиявий жазога лойиқ эканликлари қайд этилди. Уларнинг йил охиригача қолган давр ичида топширилган участкадаги ишларнинг аҳволини тубдан яхшилаш, йўл қўйилган қолоқликни тугатиш юзасидан зарур бўлган ҳамма чораларни кўрамиз, деб берган ваъдалари инобатга олинди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ўртоқ Қ. Ҳ. Маҳамадалиевнинг эътибори республика қурилиш комплексига суст раҳбарлик қилинаётганлигига, бу эса шу йил 9 ойлик капитал қурилиш плани бажарилмаслигига олиб келганлигига қаратилди ва умуман 1986 йил планини сўзсиз бажариш учун қўшимча чора-тадбирларни кўриш таклиф қилинди.

Марказий Комитет Бюросининг мажлисида Ўзбекистон ССРда 1987 йилги капитал қурилиш планини тузиш қандай бораётганлиги кўриб чиқилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленуми қатнашчилари айтган таклифлар ва танқидий мулоҳазаларни амалга оширишга доир тадбирлар тасдиқланди.

Марказий Комитет Бюроси партиявий ишнинг, иқтисодий ва социал қурилишнинг бошқа баъзи масалаларини муҳокама қилиб, улар юзасидан қарорлар қабул қилди.

Республика журналистларининг биринчи навбатдаги вазифалари

18 октябрь куни Тошкентда бўлиб ўтган матбуот конференцияси оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленумининг қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларига бағишланди.

Матбуот конференциясида район, шаҳар, область, республика газеталари, журналлар, нашриётлар, телевидение ва радиоэшиттириш ходимлари қатнашдилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Ҳ. Абдуллаева улар ҳузурида нутқ сўзлади. Шундан кейин журналистларнинг саволларига жавоблар қайтарилди.

(ЎзТАГ).

(Матбуот конференцияси тўғрисидаги батафсил ҳисобот газетанинг навбатдаги сонида эълон қилинади).

НОМЕРГА ТЕЛЕГРАММА

ТОШКЕНТ

ОБЛАСТДА БИРИНЧИ

КПСС XXVII съезди қарорларини ҳаётга оғишмай тадбиқ этаётган ЧИНОЗ РАЙОНИ пахтакорлари областда биринчи бўлиб йиллик план бажарилганлиги ҳақида рапорт бердилар. Республика хирмонига 29 минг тоннадан зиёд юқори сифатли хом ашё етказиб берилди. Шунинг 18 минг тоннаси «зангори кема»лар бункеридан тўкилди. Ҳар гектар ер ҳосилдорлиги 31,5 центнерни ташкил этди. Ҳар бир машина билан ўртача 115 тоннадан пахта териб олинди. Ўз агрегатлари бункеридан 150—200 тоннадан «оқ олтин» тўкишга эришган Норқобил Норқулов, Ўктам Хўжамқулов, Баҳром Мансуров, Рашид Саъдуллаев ва бошқа кўплаб моҳир дала гвардиячилари хирмоннинг ўз вақтида тикланишига муносиб ҳисса қўшдилар.

«Октябрь 40 йиллиги», Карл Маркс номли, «Қизил Октябрь», Навоий номли, Охунбобоев номли колхозлар ва «Партия XXIV съезди» совхози заршунослари улкан муваффақиятга баракали улуш қўшишди.

Район деҳқонлари планга қўшимча яна 2,5 минг тонна пахта етказиб беришади.

„ОҚ ОЛТИН" хирмонига

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 18 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Фарғона	1,72	85,37	0,85	55,78
Тошкент	2,16	77,82	1,86	84,53
Наманган	2,06	68,47	2,06	55,59
Сурхондарё	2,03	68,37	2,01	72,76
ҚҚАССР	1,45	66,53	0,96	47,23
Сирдарё	1,76	66,49	1,44	80,35
Хоразм	1,31	64,02	0,53	33,00
Бухоро	0,98	61,63	0,14	12,21
Андижон	2,53	51,60	1,86	31,41
Самарқанд	1,45	51,43	0,93	29,21
Жиззах	1,58	50,44	1,37	50,05
Навоий	1,34	42,07	0,65	14,58
Қашқадарё	1,14	39,85	0,78	26,76
Республика бўйича:	1,68	61,63	1,25	47,53
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
СУРХОНДАРЁ	3,34	106,94	4,03	130,94
Наманган	2,06	78,52	—	1,75
Навоий	1,58	66,55	0,18	1,72
Бухоро	0,92	56,52	—	—
Қашқадарё	1,56	30,92	2,08	25,33
Республика бўйича:	2,62	79,88	3,14	88,89

ЙИЛИМИЗНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ЯКУНЛАЙЛИК

СССРНИ ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ 1986 ЙИЛ ТЎҚҚИЗ ОЙИДА БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ АХБОРОТИНИНГ ҚИСҚАЧА БАЁНИ

1986 йил январь-сентябрь ойларининг якунлари КПСС XXVII съезди қарорларига мувофиқ мамлакатда қайта қуриш жараёни тобора дадил кучайиб бораётганидан, экономикада ижобий силжишлар рўй бераётганидан, халқ хўжалиги кўпгина тармоқларини ривожлантириш кўрсаткичлари ўтган йилнинг тегишли суръатларидан ва шу йилнинг план топшириқларидан ошиб бораётганидан далолат бериб турибди.

Умумий иқтисодий кўрсаткичларнинг кўпчилиги юзасидан белгиланган топшириқлар бажарилмоқда.

Ҳосил қилинган **миллий даромад** 1985 йилнинг тўққиз ойига нисбатан 18 миллиард сўмлик ёки 4,3 процент кўпайди.

Шу даврда **саноат маҳсулоти** 31 миллиард сўмлик миқдорда ёки йиллик пландаги 4,3 процент ўрнига 5,2 процент кўпайди. Маҳсулотнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган планни ва шартномавий мажбуриятларни бажариш яхшиланди.

Давлат капитал маблағлари ҳисобига **асосий фондларни** ишга тушириш 8,5 миллиард сўмлик миқдорида ёки 12 процент кўпайди.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, маҳсулот сифатини яхшилашга, ресурсларни тежашга, саноатда, агросаноат ва қурилиш комплексларида, савдода, транспортда, моддий-техника таъминотида бошқарувни ва хўжалик механизмини такомиллаштиришга оид катта-катта тадбирлар ишлаб чиқилиб, амалга оширилмоқда.

Халқ хўжалигининг барча бўғинларида моддий ресурсларни тежаш иши кучайтирилди. Ёқилғи-энергетика ресурслари, рангли металлар прокати ва қувурлар ишлатиш нормасини камайтириш юзасидан белгиланган топшириқлар бажарилди. 15 миллион тоннага яқин шартли ёқилғи, 24 минг тоннадан зиёд рангли металлар прокати ва 50 минг тоннадан кўпроқ қувур тежаб қолинди. Иккиламчи хом ашёни халқ хўжалигига жалб этиш кўпайтирилди. Шу билан бирга айрим министрлик ва идоралар моддий ресурсларни тежаш, иккиламчи хом ашёдан фойдаланиш топшириқларини уддалай олмадилар.

Қишга тайёргарлик ниҳоясига етказилмоқда. Халқ хўжалигини таъминлаш учун ёқилғи запаслари кўпайтирилди. **Меҳнат интизоми ошди.** Иш вақти зое ўтиши анча қисқарди. Меҳнаткашларни асосий фаолиятдан асоссиз чалғитиш камайди. Аммо буларнинг ҳажми ҳали ҳам анча катта.

Меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг хўжалик юритиш пировард натижаларини яхшилашга қаратилган илғор формалари оммалаштирилди. Иш жойлари аттестациядан ўтказилди.

Шу билан бирга халқ хўжалигини интенсивлаш изларига ўтказиш суст олиб борилмоқда, кўпгина меҳнат коллективлари ҳали ҳам қайта қуришга қўшилгани йўқ. Саноат тўққиз ойлик планни умуман бажаргани ҳолда, сентябрь топшириғини уддалай олмади. Квартал охирида маҳсулот турлари, шартномаларга мувофиқ маҳсулот етказиб бериш юзасидан белгиланган планни бажаришда анчагина орқада қолишга йўл қўйилди. Маҳсулотларнинг техникавий даражасини, сифати ва пишиқ-пухталигини ошириш соҳасидаги иш унчалик кенг кўламда олиб борилмаяпти. Оғир ва транспорт машинасозлиги, электр техника саноати, Химия ва нефть машинасозлиги, Станоксозлик ва асбобсозлик саноати, Чорвачилик ва озуқа ишлаб чиқариш машинасозлиги, Нефть саноати, СССР Енгил саноат министрликларида, СССР Давлат агросаноат комитетида ишлаб чиқаришни ўстириш суръатлари йиллик план топшириқларидан пастроқ бўлди.

Кўпгина ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш соҳасида тиғиз аҳвол вужудга келди. Уй-жой ва социал-маданий объектлар қурилиши юзасидан белгиланган тўққиз ойлик план бажарилмади.

Ташқи савдо обороти 95 миллиард сўмни ташкил этди. Социалистик мамлакатлар билан ташқи савдо ривожланмоқда. Ташқи иқтисодий ҳамкорликнинг янги формаларини қарор топтириш, ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперациялашни чуқурлаштириш, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар корхоналарининг бевосита алоқаларини мустаҳкамлаш жараёни давом этмоқда.

I. ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЕТИ

Халқ хўжалигида беш йиллик планда белгиланган техниканинг янги туркумларини, илғор технологияларни, тармоқлараро қўлланиладиган конструкцион материалларни вужудга келтириш ва ўзлаштиришга қаратилган фан-техника программаларини амалга ошириш бошланди.

Ишлаб турган корхоналарни реконструкция қилишга ва техника билан қайта қуроллантиришга давлат капитал маблағидан 24 миллиард сўмдан зиёд ёки ўтган йилнинг тўққиз ойидагига нисбатан 25 процент кўп пул ишлатилди.

Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг техникавий даражаси, унинг дунёдаги энг яхши намуналарга мувофиқлиги чамалаб кўрилмоқда.

Ёқилғи-энергетика комплекси тармоқларида ресурсларни тежайдиган технологияларни қўлланиш миқёслари кенгайди. Кўмирни очиқ усулда ва нефтни қатламга таъсир ўтказишнинг янги методларини қўлланиб қазиб чиқариш кўпайди. Бироқ, нефть билан аралашиб чиқадиган газнинг, шунингдек нефтни обдон қайта ишлаш етарли эмаслиги оқибатида унинг анчагина қисми ҳали ҳам нобуд бўлмоқда.

Металлургия комплекси корхоналарида юпқа листли электр-техникабоп ва зангламайдиган арматурабоп пўлат ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Печдан ташқари вакуум усулида, пишиқликни оширувчи чўкичлаш ёрдамида тайёрланган пўлатдан, кам легирланган пўлатдан прокат ишлаб чиқариш кўпайди.

Шу билан бирга, узлуксиз пўлат қуйиш, темир кукунлар, юксак даражада пишиқ бурғулаш қувурлари ишлаб чиқариш юзасидан белгиланган топшириқлар бажарилмади.

Машинасозлик комплексида штамповкалар ишлаб чиқаришда қўлланиладиган илғор технология жараёнларидан фойдаланиш кенгайди, материалларга плазма усулида ишлов берадиган юксак самарали асбоб-ускуналар жорий этилди.

Ҳисоблаш техникасининг янги воситаларини, қуёш энергияси ҳисобига электр энергия ҳосил қиладиган асбоб-ускуналарни, тупроққа минерал ўғит ва оҳак соладиган кенг қамровли машиналарни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Рақамли программа асосида бошқариладиган металл қирқиш станоклари, қайта ишлаш марказлари, ротор ва ротор-конвейерли линиялар, саноат роботлари, мослашувчан ишлаб чиқариш модуллари, эксплуатация ва разведка мақсадида чуқур пармалаш учун монтаж қобилияти оширилган бурғулаш қурилмалари, янги туркумга мансуб тежамли насослар ишлаб чиқариш илдам суръатлар билан оширилди.

Шу билан бирга янги юксак самарали маҳсулотнинг айрим турларини ишлаб чиқаришнинг пландаги ҳажмлари таъминланмади.

Ўрмон химияси комплекси корхоналари халқ хўжалигининг турли тармоқларида ишлатиладиган материаллар ва маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирдилар. Шина ва балиқ саноати учун юксак даражада мустаҳкам полиамид мононити, медицина препаратларини фильтрлаш учун қўлланиладиган мембранлар, вакцина, зардоблар, алоҳида соф эриткичлар ҳосил қилиш шу жумлага киради.

Саноат маҳсулотининг 500 дан кўпроқ тури давлат Сифат белгисидан маҳрум этилди.

Халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқариш кўпаймоқда, бироқ улардан кўпларининг сифати ҳали ҳам харидорларнинг ошиб бораётган талабларига мос келмайди. Мураккаб рўзғор техникаси хусусида, айниқса, кўп шикоят тушмоқда.

Агросаноат комплексида 1987 йил ҳосили учун 29 сентябргача 13,2 миллион гектар ёки топшириқнинг 79 процентига тенг келадиган ерга кузги экинлар экилди.

Озиқ-овқат саноатида қишлоқ хўжалик хом ашёсини чиқит кам чиқадиган усулда комплекс қайта ишлашни таъминлайдиган технологиялар жорий қилинди.

Шу билан бирга хўжаликларда кўпгина қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қиладиган машиналарнинг зарур системаси, шунингдек, озиқ-овқат саноатида прогрессив асбоб-ускуналарнинг йўқлиги маҳсулотнинг нобуд бўлишини тез қисқартиришни таъминлаш имкониятини бермаяпти.

Темир йўл **транспортида** оғир юкли ва узун составли поездларни бошқариш янада ривож топди. Поездга ортиладиган соф юкнинг ўртача оғирлиги кўпайди.

Умумий фойдаланишдаги автомобиль транспортида суюлтирилган ва қисилган газ ёрдамида ишловчи автомобилларда бажарилган юк обороти икки ҳисса кўпайди. Бироқ автомобилларда ташилаётган умумий юклар ҳажмида бу усулда ташилаётган юкларнинг улуши озлигича қолмоқда.

Қурилиш комплексида индустриялаш даражасини оширишга оид тадбирлар рўёбга чиқарилди. Қурилиш машиналари парки қурилиш ва монтаж ишларини комплекс механизациялашни таъминлайдиган янги механизмлар билан тўлдирилди. Аммо улардан қониқарли фойдаланилмаяпти. Асосий турдаги машиналарнинг иш унуми унчалик кўпайгани йўқ, уларнинг ремонтда туриши нормативда белгиланганидан 1,5—2 баравар ошиб кетмоқда.

Фан ва техникани ривожлантириш плани ҳамда фан-техника программалари топшириқлари бажарилмади. СССР Қора металлургия, Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги, Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги, Енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги ҳамда рўзғор асбоблари, СССР Бинокорлик материаллари саноати, СССР Балиқ хўжалиги, медицина ва микробиология саноати министрликлари, СССР Давлат агросаноат комитети энг кўп қолоқликка йўл қўйдилар.

II. САНОАТ

Машинасозлик илдам суръатлар билан ривожланмоқда. Кўмир саноати, қора металлургия барқарор ишлаб турибди. Нефть қазиб чиқариш саноатидаги қолоқлик бартараф этилмоқда. Маданий-маиший ва рўзғор моллари ишлаб чиқариш кўпайтирилмоқда.

Кўпчилик министрликлар ва аввало, хўжалик юритишнинг янги шароитларида ишлаётган министрликларда маҳсулот етказиб бериш юзасидан белгиланган шартномавий мажбуриятларни бажариш ўтган йилнинг шу даврига нисбатан яхшиланди.

Барча иттифоқдош республикалар ва саноат министрликлари (Радио саноати министрлигидан ташқари) маҳсулот реализация қилиш планини бажарди. Саноат маҳсулотининг **таннархини камайтириш** ва **фойдани кўпайтириш** плани бажарилди.

Меҳнат унумдорлиги 4,8 процент ошди, ишлаб чиқаришни ўстиришнинг 94 проценти шу йўл билан ҳосил қилинди. Меҳнат унумдорлигининг ўсиши ўртача иш ҳақининг ошишидан илдамроқ борди.

Мамлакатнинг бир қанча областларида корхоналарни икки-уч сменали иш режимига ўтказишни ташкил этишга киришилди.

Тўққиз ойлик пландан ташқари 11 миллиард кубометр газ, 13 миллион тонна кўмир, 2,4 миллион тонна темир руда қазиб олинди, 1,9 миллион тонна пўлат эритилди, 737 минг тонна қора металларнинг тайёр прокати, 68 минг тонна пўлат қувур, 35 миллион сўмлик металл қирқиш станоклари, мингтага яқин саноат роботи, 248 миллион сўмлик прибор, автоматлаштириш ва ҳисоблаш техникаси воситалари, 19 миллион сўмлик қишлоқ хўжалиги машиналари, 702 та экскаватор, ўсимликларни ҳимоя қилишнинг 4,4 минг тонна химиявий воситалари, 66 минг тонна олтингугурт кислотаси, 10 минг тонна химиявий тола ва ип, 344 мингта шина, 105 минг тонна қоғоз, 492 минг тонна цемент, 285 минг кубометр йиғма темир-бетон ишлаб чиқарилди.

Халқ истеъмол қиладиган кўпгина молларни ишлаб чиқариш топшириқлари ошириб бажарилди. Пландан ташқари 35 миллион квадрат метр газлама, 8 миллионта ички ва устки трикотаж, 2,2 миллион жуфт пойабзал, 7,5 мингта радиоприемник қурилмаси, 5,2 мингта холодильник ва морозильник, 121 миллион сўмлик мебель ва бошқа кўпгина маҳсулотлар ишлаб чиқарилди.

Шу билан бирга саноат ишидаги камчиликлар суст тугатилмоқда. Ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналари шартномаларда ва нарядларда белгиланган номенклатура юзасидан 6,4 миллиард сўмлик маҳсулотни кам етказиб бердилар. Ҳар уч корхонанинг бири шартнома интизомини бузишга йўл қўйди. Умуман саноатда маҳсулот етказиб беришни эътиборга олганда маҳсулот реализация қилиш плани 98,7 процент бажарилди.

Нефть қазиб олиш, ўзгарувчан ток электр двигателлари, химия асбоб-ускуналари, минерал ўғитлар, каустик сода, синтетик смола ва пластмассалар, рангли телевизорлар ишлаб чиқариш плани бажарилмади.

Машинасозлик ва ўрмон химияси комплексларининг бир қанча тармоқлари ишида сентябрда рўй берган қолоқлик саноат ишининг умумий якунларига таъсир қилди.

Бир қанча тармоқларда ва аввало, машинасозликда бир маромда ишламаслик давом этмоқда. Станоксозлик, оғир, қурилиш ва йўл машинасозлиги маҳсулотининг айрим турлари бўйича ойлик программанинг учдан бир қисмидан кўпроғи ойнинг охирги кунларида ишлаб чиқарилмоқда, бу эса маҳсулот сифатининг пасайишига олиб бормоқда, транспорт ишида қийинчиликларни келтириб чиқармоқда.

Кўпгина бирлашма ва корхоналарда асосий фондлардан самарали фойдаланилмаяпти. Машинасозликда металл қирқиш асбоб-ускуналари бир сменадан сал кўпроқ вақт мобайнида ишлатилмоқда.

Бир қанча министрлик ва идоралар янги ишга туширилган ва реконструкция қилинган қувватларни кечикиб ўзлаштирдилар, моддий ресурсларни тежаш ва маҳсулот таннархини камайтириш топшириқларини бажармадилар. Ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналарининг қарийб бешдан бир қисми молиявий натижаларга оид планни бажармади.

III. АГРОСАНОАТ КОМПЛЕКСИ

Агросаноат комплексида **йиғим-терим** ишлари тугалланмоқда, қишлоқ хўжалик маҳсулоти қайта ишланмоқда.

5 октябргача 104,9 миллион гектар ердаги ёки ажратилган майдонларнинг 95 процентидаги дон ва дуккакли дон экинлари ҳосили йиғиштириб олинди.

Пахтакор республикалар пахта теришга киришдилар.

Ем-хашак ғамлаш бултургидан бироз яхшироқ бормоқда. 5 октябргача озуқа бирлигига айлантириб ҳисоблаганда 128,7 миллион тонна ёки планнинг 93 проценти миқдорида ем-хашак тайёрланди, ўтган йили шу кунгача 127,8 миллион тонна ем-хашак тайёрланган эди. Ҳар бир шартли қорамол ҳисобига бултурги 14,7 центнер ўрнига 14,9 центнер озуқа бирлиги ғамлаб қўйилди. Ўзбекистон ССР, Молдавия ССР, Ростов, Пенза областлари, Мари, Мордва, Қалмоқ, Чечен-Ингушия автоном республикалари ва Приморье ўлкаси хўжаликларида ем-хашак тайёрлаш планидан анча орқада қолинди.

1987 йил ҳосилини таъминлаш борасидаги ишлар бирмунча юқори суръатлар билан ўтказилмоқда. 33,6 миллион гектар ерга кузги экинлар экилди. Кузги экинларни экиш плани 86 процент бажарилди. 75,2 миллион гектар, яъни бултургидан 7,6 миллион гектар кўп ер шудгор қилиб қўйилди.

Давлат йўли билан дон, айниқса, кучли ва қаттиқ навларга мансуб буғдой харид қилиш кўпайди. РСФСР, Украина ССР, Белоруссия ССР, Қозоғистон ССР, Ўзбекистон ССР, Қирғизистон ССР, Озарбайжон ССР, Грузия ССР, Туркманистон ССР нинг 85 та области (ўлкалари, автоном республикалари) колхоз ва совхозлари дон сотиш планини бажарди.

Умуман мамлакатда 14 миллион тонна ёки ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 2,5 миллион тонна, яъни 21 процент кўп картошка, 12,9 миллион тонна ёки ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 461 минг тонна (яъни 4 процент) кўп сабзавот, 2,3 миллион тонна ёки ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 237 минг тонна, яъни 12 процент кўп мева ва резавор мева харид қилинди.

Деҳқончилик маҳсулотларини давлатга сотиш давом этмоқда.

Пландаги харид ҳажми ҳисобига колхоз бозорларида, матлубот кооперацияси орқали сотилаётган маҳсулотнинг солиштирма салмоғи ҳали ҳам оз.

Қишлоқ хўжалик корхоналарида тўққиз ой мобайнида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан **гўшт ва тухум** етиштириш 7 процент, **сут** етиштириш 5 процент кўпайди. Маҳсулот етиштиришни ўстиришга асосан чорва ва паррандалар маҳсулдорлигини ошириш ҳисобига эришилди. Ҳар бош сигирдан соғиб олинган сут 6 процент кўпайди, қорамолнинг ўртача суткалик семириши 3 процент ва чўчқаларнинг семириши 5 процент, товуқларнинг тухум қилиши 4 процент ортди. Моллардан насл олиш кўпайди, туёқни сақлаб қолиш яхшиланди.

Давлат йўли билан харид қилинган қорамол ва парранда (тирик вазнда) 14,8 миллион тоннани, сут 58,2 миллион тоннани, тухум 41,2 миллиард донани ташкил қилди. Ўтган йилнинг тўққиз ойига нисбатан бу маҳсулотларнинг ҳажми: мол ва парранда 7,6 процент; сут 4,5 ва тухум 5,6 процент кўпайди.

Қорамол ва парранда, сут, тухум харид қилиш тўққиз ойлик планини барча иттифоқдош республикалар бажардилар, Ўзбекистон ССР билан Эстония ССР сут харид қилиш планини бажармади.

Агросаноат комплекси **озиқ-овқат тармоқларининг** ходимлари озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришнинг планлаштирилган ҳажмларини асосан бажардилар.

Ликер-арақ ва вино маҳсулотлари ишлаб чиқариш қисқариб бормоқда, бу маҳсулотларни ишлаб чиқариш ўтган йилнинг тўққиз ойига нисбатан 35 процент камайди.

Агросаноат комплексининг моддий-техникавий базаси мустаҳкамланмоқда. Тракторлар, юк автомобиллари, асосий турдаги қишлоқ хўжалик машиналари ва химиявий озуқа қўшимчалари етказиб бериш плани бажарилди.

СССРнинг озиқ-овқат программасини бажаришни таъминлайдиган тармоқларни ривожлантиришга сарфланган давлат **капитал маблағи** 29 миллиард сўмдан ошиб кетди.

Суғориладиган ва захи қочирилган бир миллион гектарга яқин ер фойдаланиш учун қабул қилиб олинди.

Картошка, сабзавот ва мева сақланадиган кўп миқдордаги омборлар ишлатиш учун топширилди.

IV. ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА

Ҳамма турдаги транспортнинг юк ва пассажир ташиши (жўнатиши) 5,6 процент, юк обороти 5,3 процент, пассажир обороти 3,9 процент кўпайди.

Темир йўл транспортида тўққиз ой мобайнида ёғоч ва ўтга чидамли материаллардан ташқари, ҳамма асосий юкларни ташиш плани бажарилди. Пландан ташқари салкам 80 миллион тонна юк, шу жумладан, 14 миллион тонна тошкўмир, 3 миллион тонна нефть ва нефть маҳсулотлари, 8 миллион тонна темир ва марганец руда, 5 миллион тонна қора металл ва бошқа жуда муҳим юклар ташиб берилди.

Юк ташиш таннархини камайтириш юзасидан белгиланган топшириқ бажарилди. Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан меҳнат унумдорлиги пландаги 2,1 процент ўрнига 8,2 процент кўпайди. Юк ташишни ўстиришнинг ҳаммаси меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминланди. Ҳамма темир йўллар юк ташиш планини уддалади. Ҳаракат составидан фойдаланиш яхшиланди.

Шу билан бирга айрим темир йўллар бир қанча энг муҳим юкларни ташиш топшириқларини уддалай олмади.

Пассажирларга хизмат қилишдаги камчиликлар суст тугатилмоқда, поездларнинг кечикиш ҳоллари кўплаб учрамоқда. Юкларнинг йўлда йўқолиши ва бошқа унумсиз исрофгарчиликлар ҳали ҳам кўп. Вагонларнинг корхоналар шох йўлларида туриш нормаларининг ошиши, юк ортиш-тушириш ишлари аниқ ташкил этилмаслиги ва вагонлар яхши сақланмаслиги юк ортиш ресурсларининг қисқаришига олиб бормоқда.

Денгиз транспорти чет элларга юк ташиш планини бажарди, чет элларга юк ташиш 5 процент ошди.

Дарё транспорти пассажирларни жўнатиш ва пассажир обороти юзасидан белгиланган топшириқларни ошириб бажарди. Юк обороти планини РСФСР Дарё флоти министрлиги, Белоруссия ССР Дарё флоти бош бошқармаси ва Эстония ССР Дарё транспорти бажармади.

Автомобиль транспортида пассажир ташиш ҳажми 4 процент ошди.

Газ саноати министрлигининг **газ қувурлари** товар газ етказиб бериш планини бажарди.

Ҳаво транспорти 90 миллиондан кўпроқ пассажир ташиди. Юк ташишнинг умумий ҳажми, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалигидаги авиация-химия ишлари планлари бажарилди, халқ хўжалиги тармоқларига хизмат қилиш топшириғи амалга оширилди.

Алоқа корхоналари даромад олиш планини бажардилар; бу даромадлар ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 6 процент кўпайди.

V. КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

Давлат капитал маблағлари ҳисобидан **асосий фондларни** ишга тушириш 78,5 миллиард сўмни ёки 9 ойлик планга нисбатан 83 процентни ташкил этди. 115,2 миллиард сўмлик ёки 9 процент кўп давлат **капитал маблағлари** ўзлаштирилди. Шу давр учун белгиланган капитал маблағлар лимитининг 94 проценти фойдаланилди.

Мамлакат ишлаб чиқариш аппаратини техникавий жиҳатдан қайта жиҳозлашни таъминловчи машинасозлик комплексининг ривожланиши учун сарфланадиган капитал маблағлар ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 17 процент кўпайди.

Тюмень областидаги иккинчи Сургут ГРЭСида учинчи турбина, Қирғизистон ССРдаги Тошкўмир ГРЭСида ва Доғистон АССРдаги Миатли ГЭСида иккинчи турбиналар, бошқа бир қанча электр станцияларида янги турбиналар ишга солинди. Иркутск областидаги «Азейский» ва Тошкент областидаги «Ангренский» разрезларида кўмир қазиб олиш бўйича, Л. И. Брежнев номидаги Оскол электр металлургия комбинатида пўлат ишлаб чиқариш бўйича, Ю. В. Андропов номидаги Новолипецк металлургия комбинатида совуқ прокат бўйича, «Тольяттиазот» ишлаб чиқариш бирлашмасида синтетик аммиак ишлаб чиқариш бўйича янги қувватлар ишга солинди. Машинасозлик, қурилиш материаллари саноати, халқ истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш қувватлари кўпайтирилди.

Аммо давлат плани номенклатурасига кирувчи объектларни ишга тушириш январь-сентябрь плани 49 процент бажарилди. СССР Энергетика ва электрлаштириш, Нефть, газ саноати, СССР Қурилиш материаллари саноати, Темир йўллар министрликлари, СССР Давлат агросаноат комитети ва бошқа министрликлар анчагина муҳим ишлаб чиқариш объектларини фойдаланишга топширишни таъминламадилар.

Хом ашёга каталитик йўл билан ишлов бериш, чўян, кабель буюмлари, металл қирқиш станоклари, темирчилик-пресс машиналари, калцийлаштирилган сода, ёғоч толали плиталар, асбест-цемент шиферлар, тикувчилик, трикотаж полотно, янги темир йўлларни қуриш бўйича энг муҳим қувватларни ишга тушириш плани бажарилди. Шу билан бир қаторда турбинали электр станцияларда йирик электр машиналари, технология процессларини назорат қиладиган ва созлаб турадиган асбоблар, тебранма подшипниклар, синтетик аммиак, синтетик смола ва пластмассалар, автомобиллар ва қишлоқ хўжалик машиналари учун шиналар, ёғоч-тахта материаллари, чарм пойабзал, мебель ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш бўйича қувватларни ишга тушириш тўққиз ойлик топшириғини бажаришда анча қолоқликка йўл қўйилди.

Магистрал газ ва нефть қувурлари, темир йўлларнинг электрлаштирилган участкаларини ишга тушириш топшириғи бажарилмади.

Қурилиш-монтаж ташкилотлари бажарган пудрат ишлари ҳажми 7 процент, меҳнат унумдорлиги 4,5 процент ошди.

Қурилиш комплексига кирадиган министрликлар бўйича пудрат ишлари ҳажми 7 процент, меҳнат унумдорлиги 4,9 процент ўсди. Пудрат ишларининг белгиланган ҳажмини бажариш 99,5 процентни ташкил этди.

Қурилиш министрликлари моддий-техника ресурсларини ишга тушириладиган объектларга жамламадилар. Бу эса ишга тушириш планининг бажарилмай қолиши сабабларидан бири бўлди. Ишга тушириладиган объектларда план топшириқларини бажариш даражаси умуман барча объектларда план топшириқларини бажариш даражасидан паст бўлди.

Пудратчи қурилиш-монтаж ташкилотларининг тўртдан бир қисмидан кўпроғида фойда олиш плани уддаланмади.

Меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари ўтган йилнинг тўққиз ойидагига нисбатан анча баландроқ бўлса ҳам, сўнгги ойларда ўсиш суръатлари пасайиб кетди.

VI. СОЦИАЛ РИВОЖЛАНИШ ВА ХАЛҚ ТУРМУШ ДАРАЖАСИНИНГ УСИШИ

Экономиканинг ўсиши негизида КПСС XXVII съездида қабул қилинган социал ривожланиш ва халқ фаровонлигини юксалтириш программаси амалга оширилмоқда.

Истеъмол ва жамғарма учун фойдаланилган миллий даромад 3, 7 процент кўпайди.

Ишчи ва хизматчиларнинг сони 9 ойда ўртача 118 миллион кишидан кўпроқ бўлди.

Меҳнатга ҳақ тўлаш ошди. Халқ хўжалигидаги ишчи ва хизматчиларнинг пул билан тўланадиган ўртача ойлик иш ҳақи ўтган йилнинг шу давридаги 189 сўм ўрнига 194 сўмга етди, иш ҳақининг ўсиши 2,9 процентни ташкил этди. Колхозчилар меҳнатига ҳақ тўлаш 4 процент ошди.

Меҳнатга ҳақ тўлашнинг ортиши ва меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш билан айни бир вақтда меҳнатсиз даромадларга қарши кураш активлашмоқда.

Аҳоли ижтимоий истеъмол фондларидан 115 миллиард сўмлик тўловлар ва имтиёзлар олди, бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 4,5 миллиард сўм кўпдир. Ана шу тўловлар ва имтиёзлар ҳисобга олинганида ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи ойига 271 сўмни ташкил этди.

Меҳнаткашларнинг омонат кассаларидаги жамғармаси 9 ой мобайнида 11 миллиард сўмликдан кўпроқ ортди.

Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти ҳажми 245, 9 миллиард сўмни ташкил этди ҳамда 1985 йилнинг тўққиз ойидагига нисбатан таққосланадиган нархларда 15,2 миллиард сўм ёки 6,6 процент кўпайди.

Чакана товар обороти плани умуман мамлакат бўйича бажарилди. Айни вақтда Белоруссия ССР, Грузия ССР, Озарбайжон ССР, Арманистон ССР ва Туркманистон ССРда планнинг бажарилиши таъминланмади.

Аҳоли коллектив боғдорчилиги ва сабзавотчилигининг интенсив ривожланиши туфайли ёғоч-тахта ва қурилиш материалларига талаб ортмоқда. Аммо шу материалларнинг кўпчилик турларига бўлган талаб тўла-тўкис қондирилмаяпти, тўққиз ой мобайнида савдога ана шу материалларни етказиб бериш плани бажарилмади.

Алкоголли ичимликлар сотишни қисқартириш юзасидан тадбирларни амалга ошириш давом этди: тўққиз ой мобайнида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан бундай ичимликлар 38 процент кам сотилди; аҳолининг алкогол ичимликларни сотиб олиш учун харажатлари 8,5 миллиард сўмлик камайди. Алкоголли ичимликларни истеъмол қилишнинг камайиши мамлакатдаги вазиятни умуман соғломлаштиришга кўмаклашмоқда —ишчиларнинг ишга кечикиб келиш ҳоллари, йўл-транспорт ҳодисалари, турмушда шикастланиш сони камайди, бахтсиз тасодиф сабабли аҳоли ўртасида ўлим кескин камайди (бу кўрсаткич 24 процентни ташкил этди).

Шу билан бир қаторда бир қанча республикалар Министрлар Советлари вино корхоналарини бошқа маҳсулот ишлаб чиқаришга ўтказиш, халқ истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва ҳақ олиб бажариладиган хизматларни кўпайтириш юзасидан ҳамма имкониятларни ишга солиш, шу асосда аҳоли пул даромадлари ва харажатларининг мувозанатлашувини таъминлаш учун зарур чораларни кўрмаяптилар.

Халқ истеъмол буюмларини ишлаб чиқариш ва хизмат соҳасини ривожлантиришнинг комплекс программасига мувофиқ аҳолига 37 миллиард сўмлик ҳақ тўланадиган хизмат кўрсатилди ёки бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 17 процент кўп бўлди. Маиший хизмат ҳажми 8 миллиард сўмни ташкил этди ва йиллик пландаги 6,7 процент ўрнига 7,3 процент ошди, қишлоқ жойларда маиший хизматнинг ўсиш суръатлари илдамроқ бўлишига эришилди. Ўзбекистон ССР, Грузия ССР, Озарбайжон ССР ва Тожикистон ССР Маиший хизмат министрликларининг корхоналари ва ташкилотлари планни уддалай олмадилар.

Товар обороти ва хизмат кўрсатиш ортган бўлса ҳам буларнинг айрим турларига аҳолининг ўсиб бораётган талаби тўла қондирилмади, илгари бўлганидек, ҳозир ҳам кўпгина буюмлар ва хизмат турларининг сифати эҳтиёждан орқада қолмоқда.

Енгил саноатнинг иши ёмонлашди. Модали буюмларнинг улуши кам. СССР Енгил саноат министрлиги ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажмида ана шундай буюмлар салмоғи икки процентдан камроқни ташкил этади. Шу министрлик корхоналарида тайёрланаётган кийим-кечак, пойабзал ва газламанинг 8—10 проценти муттасил бракка чиқарилмоқда ва сорти пасайтирилмоқда.

Уй-жой қурилишининг миқёслари кенгайди. Фақат давлат капитал маблағлари ҳисобидан умумий саҳни 50,5 миллион квадрат метр бўлган уй-жойлар фойдаланишга топширилди. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 4,9 миллион квадрат метр ёки 11 процент кўпдир. Аммо бутун мамлакат миқёсида уй-жойларни фойдаланишга топшириш плани бажарилмади.

Давлат капитал маблағлари ҳисобидан 935 минг ўқувчига мўлжалланган умумтаълим мактаблари, 272 минг ўринли мактабгача болалар муассасалари, 25 минг ўринли касалхоналар, ҳар сменада 59 минг кишини қабул қилиб оладиган амбулатория-поликлиника муассасалари фойдаланишга топширилди. Ишга туширилиши лозим бўлган барча умумтаълим мактабларининг янги ўқув йили бошланишигача қуриб битказилишига эришилмади. Мактабгача болалар муассасалари, касалхоналар, амбулатория-поликлиника муассасаларини қуриб битказиш тўққиз ойлик плани бажарилмади.

Биринчи сентябргача бўлган аҳволга кўра, халқ депутатлари маҳаллий Советлари уй-жой фонди умумий саҳнининг 91 проценти қиш шароитларида фойдаланишга шай қилиб қўйилган эди.

Шаҳарлар ҳаво ҳавзаси ифлосланишини, ифлос оқава сувларнинг сув манбаларига келиб тушишини камайтириш, айланма сув таъминотини кўпайтириш тадбирлари бажарилди. Шу туфайли биринчи ярим йилликнинг ўзидаёқ ҳар кеча-кундузда бир миллион куб метрдан кўпроқ тоза сувни тежаш мумкин бўлди.

Умумтаълим ва ҳунар мактаби **ислоҳоти** қадам-бақадам амалга оширилмоқда.

1986—1987 ўқув йилининг бошида умумтаълим мактабларида 43,5 миллион ўқувчи таълим олмоқда, шулардан 5,5 миллион нафари биринчи синфда ўқий бошлади, бу болаларнинг бешдан бири 6 ёшида биринчи синфга қабул қилинди. Ўрта махсус ўқув юртларида 4,5 миллион киши, олий ўқув юртларида 5,2 миллион киши таълим олмоқда. Ҳунар-техника билим юртларига 2,6 миллион киши қабул қилинди.

Совет Иттифоқи **аҳолисининг** сони 1986 йилнинг 1 октябрида 280,9 миллион кишини ташкил этди.

СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

ВАТАН МУКОФОТЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиуми Раиси А. А. Громико 17 октябрь куни Кремлда бир группа мукофотланганларга орден ва медаллар топширди.

Ставрополь ўлкасидаги «Путь к коммунизму» колхози раиси Н. Д. Терешченкога ва СССР Фанлар академияси умумий физика ва астрономия бўлимининг академик-секретари, умумий физика институтининг директори А. М. Прохоровга Ленин ордени ҳамда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони иккинчи «Ўроқ ва Болға» олтин медаллари топширилди; марказий районлар граждан авиацияси бошқармаси Мячков авиаотряди МИ-8 вертолетлари звеносининг командири Б. В. Лялин Ленин ордени ва Совет Иттифоқи Қаҳрамони Олтин Юлдуз медалини олди; Москва радиотехника, электроника ва автоматика институтининг ректори Н. Н. Евтихиев, СССР Фанлар академиясининг вице-президенти, академик В. А. Коптюг, СССР Фанлар академияси юқори ҳароратлар институтининг директори, академик А. Е. Шейдлин Ленин ордени ҳамда Социалистик Меҳнат Қаҳрамонининг «Ўроқ ва Болға» олтин медалларини; ёзувчи, «Дружба народов» журналининг бош редактори С. А. Баруздин, СССР машинасозлик министри В. В. Бахирев, СССР алоқа министри В. А. Шамшин Ленин орденини; СССР дон маҳсулотлари министри Г. С. Золотухин Октябрь Революцияси орденини олдилар.

А. А. Громико партия Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан мукофотланганларни самимий қутлади. У КПСС Марказий Комитети Бош секретари Михаил Сергеевич Горбачевнинг табрикларини топширди.

Мукофотларни топшириш маросимида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари П. Н. Демичев иштирок этди.

(ТАСС).

ШВЕЙЦАРИЯ ПАРЛАМЕНТИ АЪЗОЛАРИ БИЛАН СУҲБАТ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. А. Громико Швейцария конфедерацияси федерал мажлиси (парламенти)нинг Миллий кенгаш раиси Мартин Бунди бошчилигидаги делегациясини 17 октябрь куни Кремлда қабул қилди.

Делегация составида мамлакатдаги турли кантонлар ва парламентдаги партияларнинг вакиллари бор эди.

Швейцариядан келган меҳмонларга совет томони КПСС XXVII съезди маъқуллаган СССРни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш концепциясининг аҳамиятини тушунтириб берди. Бу концепция жамият ҳаётининг ҳамма жиҳатларини, шу жумладан Совет давлати сиёсий системасида халқ депутатлари Советларининг ролини янада оширишни ҳам ўз ичига олади.

Швейцария томонининг диққат-эътибори КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев олға сурган ташаббуслар комплексига жалб этилди, бу ташаббусларни амалга ошириш шу асрнинг охиридаёқ инсониятнинг ядро қуролидан халос бўлишига имкон берган бўлур эди. Бунда Рейкьявикдаги Совет—Америка учрашуви якунларига алоҳида эътибор қаратилди. Совет таклифлари орасида стратегик ҳужум қуроллари, ўртача олислик ракеталари, ракетага қарши мудофаа системаларини чеклаш тўғрисидаги амалдаги шартнома ва ядро синовларини тақиқлаш проблемаларини ҳал этишга қаратилган таклифлар бор эди. Совет томони Америка маъмуриятининг космик фазони ҳарбийлаштириш программасидан (СМТ) воз кечишни қайсарлик билан истамаганлиги сабабли келишиб олинган қоидаларни ҳар икки томон учун мажбурий бўлган конкрет аҳдномада мужассамлаштириб бўлмаганлигини таъкидлади. Эндиликда вазифа дунёдаги ишларнинг аҳволи учун бундан буён ҳам ҳар икки давлат зиммасидаги масъулиятни ҳисобга олиб, тинчлик учун курашдаги куч-ғайратларни икки баравар, уч баравар оширишдан иборат.

Сиёсий реализм ва масъулият туйғусига асосланган янгича ёндашиш туфайли Европада ишонч, хавфсизликни мустаҳкамлаш ва қуролсизланиш тадбирлари юзасидан Стокгольм конференциясида муваффақиятга эришишга муваффақ бўлинди, деган фикрга Совет ва Швейцария томонлари қўшилдилар. Бу конференциянинг муваффақиятли якунланиши навбатдаги Вена учрашувини амалий, ишчанлик руҳида ўтказиш учун асосли замин яратади. А. А. Громико олдин бўлгани каби бетараф ва қўшилмаган мамлакатлар янги конференцияда катта роль ўйнаши мумкинлигини уқтирди.

Совет —Швейцария муносабатларининг баъзи жиҳатлари ҳам муҳокама қилинди. Томонлар таъкидлаб ўтдиларки, ҳозирча икки томонлама алоқаларни кенгайтириш учун имкониятлардан тўла-тўкис фойдаланилаётгани йўқ, шу сабабли улар сиёсий мулоқот ва амалий ҳамкорликка кўмаклашишга тайёр эканликларини билдирдилар. Бунда диққат-эътибор федерал кенгаш раисининг ўринбосари, Швейцария ташқи ишлар федерал департаменти бошлиғи (министри) Пьер Обернинг шу йил сентябрда СССРга расмий визити чоғида эришилган аҳдномаларга қаратилди.

Совет томони ҳам, Швейцария томони ҳам парламент йўли билан Совет—Швейцария алоқалари яна йўлга қўйилганлигидан мамнуният изҳор қилди.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари П. Н. Демичев, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

МУЗИКА–ХАЛҚҚА

Ватанимиз музика мамлакати деган шуҳратга сазовор бўлган. Инсонпарварлик, яхшилик, адолат юксак идеаллари билан йўғрилган асарлар ҳақиқий халқ мулки бўлиб қолди.

Бутуниттифоқ музика жамияти маънавий маданият бойликларини чуқур ўзлаштиришга, баркамол шахсни шакллантиришга ёрдам беришга, омманинг ижодий ташаббусларини кучайтиришга хизмат қилмоғи керак. Шу жамиятнинг таъсис конференцияси 18 октябрь куни Москвада, Союзлар уйининг Колонна залида бўлиб ўтди.

Г. А. Алиев, П. Н. Демичев, А. Н. Яковлев, КПСС Марказий Комитети Маданият бўлимининг мудири Ю. П. Воронов ўртоқлар, партия, совет, жамоат ташкилотлари, меҳнат коллективларининг вакиллари, маданият ва санъат арбоблари президиумга чиқдилар.

КПСС XXVII съезди қарорлари асосида Бутуниттифоқ музика жамиятининг вазифалари тўғрисида жамият ташкилий комитети раиси, СССР Композиторлар союзи правлениесининг биринчи секретари Т. Н. Хренников доклад қилди. Янги ташкилот, деди у, музика маърифатига, юксак музика маданиятига оммани жалб этишга кўмак бермоғи, халқнинг, биринчи навбатда ёшларнинг эстетик тарбиясига таъсир этмоғи керак.

Музокараларда сўзга чиққанлар бу оммавий ташкилотнинг бунёдга келиши — партиянинг идеология фаолияти ҳамма соҳаларини тубдан қайта қурайлик деган даъватига музика жамоатчилигининг амалий жавоби эканлигини таъкидладилар.

Конференция қатнашчилари янги жамиятнинг Уставини муҳокама қилдилар, шу оммавий жамоат ташкилоти олдида турган конкрет вазифаларни белгилаб олдилар.

(ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Виктор Николаевич Поляков пенсияга чиқиши муносабати билан уни СССР автомобиль саноати министри вазифасидан озод қилди.

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ПАХТАЗОР ИЛҒОРЛАРИДАН ЎРНАК ОЛАЙЛИК!

БУХОРО

● Ғиждувон районидаги Энгельс номли колхознинг Абдураҳмон Ҳайитов бошлиқ бригадаси аъзолари социалистик мажбурият ҳиссбига пахта топшира бошладилар. Қабул пунктларига топширилган 286 тонна «оқ олтин»нинг 62 тоннасини қимматбаҳо ингичка толали пахта ташкил этади.

Ҳозиргача колхоз хирмонига 6—7 тоннадан пахта тўкишга эришган Зилола Сафарова, Нигора Раҳимова, Умида Гадоева каби кўпмингкилограммчилар бригада муваффақиятига баракали улуш қўшдилар.

САМАРҚАНД

● Пайариқ районидаги «Қорақалпоғистон» совхозида бир йўла 3 бригада зафар маррасини эгаллади. Бегали Равшанов, Турсунбой Холиқов ва Анорбой Мирзақуловлар бошлиқ коллективларда ҳар гектар ердан 20 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди.

ҚҚАССР

● Кегайли районида яна икки бўлим пахта тайёрлаш планини бажарди. Булар «Халқобод» совхозидан Жданов номли, Куйбишев номли совхоздан «Маданият» бўлими коллективларидир. Бу бўлимларда ҳар гектар ердан 19 центнердан юқори сифатли хом ашё териб олинди.

ЖИЗЗАХ

● Мирзачўл районидаги Сегизбоев номли совхоз меҳнаткашлари пландаги 1842 тонна ўрнига 1852 тонна «оқ олтин» тайёрлашга муваффақ бўлдилар. Ҳосилнинг ҳаммаси машиналар ёрдамида териб олинди. Илғор механизаторлардан А. Коплибоев, Р. Арслонов, Н. Нургалиевларнинг ҳар бири ўз агрегатлари бункеридан 100—120 тоннадан «оқ олтин» тўкишди.

Хўжалик миришкорлари мавсум охирига қадар яна 300 тонна пахта тайёрлаш учун курашмоқдалар.

ХОРАЗМ

● Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозидан йиллик план адо этилганлиги ҳақида хушхабар олинди. Хўжалик азаматлари республика хирмонига 8600 тонна «оқ олтин» етказиб бердилар. Ҳар гектар ер ҳосилдорлиги 33,2 центнерга етди. Хўжаликда 10 минг тонналик хирмон учун қизғин кураш кетмоқда.

ҚАШҚАДАРЁ

● «Йиллик марра эгалланди!» — Қарши районидаги 8-совхоз пахтакорларининг ғалаба рапорти шундай бошланади. Улар она-Ватанга 4700 тонна «оқ олтин» топширдилар. Хўжалик миришкорларининг янги марраси — яна 400 тонна пахта тайёрлашдан иборат.

СССР Фанлар академиясининг умумий йиғилиши

Фан-техника тараққиётини жадаллаштиришда Фанлар академиясининг ролини ошириш, мамлакатнинг бутун тадқиқот потенциалидан янада самарали фойдаланиш масалалари СССР Фанлар академияси умумий йиғилиши сессиясининг диққат марказида бўлди. 17 октябрь куни сессия ўз ишини тамомлади. Икки кун давомида олимлар КПСС XXVII съезди қарорларини Фанлар академияси қандай бажараётганлиги тўғрисидаги докладни муҳокама қилдилар.

Илм-фан фан-техника тараққиётининг пешқадам йўналишларида олға силжишини амалга ошириш, халқ хўжалигини чуқур реконструкция қилишни таъминлаш лозим, деб таъкидлашди йиғилиш қатнашчилари. Илмий фаолиятни ташкил этишнинг янги принципларини ишлаб чиқиш зарур. Илм-фаннинг ишлаб чиқариш билан боғлиқлиги, иқтисодий механизмни доимо такомиллаштириш академиянинг диққат марказида туриши керак. Тармоқлараро фан-техника комплекслари муҳим роль ўйнаши лозим. Ҳозир улар тўла қувват билан ишлаётгани йўқ. Академия институтларининг тажриба ишлаб чиқариш базаси заифлиги— вужудга келган аҳволнинг сабабларидан биридир.

Академия турли бўлинмаларининг фаолиятини мувофиқлаштириб олиб боришни яхшилаш зарур, деб таъкидлашди нотиқлар. Ҳар бир илмий коллективда ижодий изланиш вазиятини, масъулият, талабчанлик, камчиликларга нисбатан муросасизлик муҳитини вужудга келтириш муҳимлиги уқтириб ўтилди.

СССР Фанлар академиясининг президенти академик Г. И. Марчук докладни муҳокама қилиш якунларини чиқарар экан, академия институтларидан бошланган қайта қуриш академия фаолиятида яхшилик сари реал силжишлар бўлаётганидан далолат бераётганини айтди. Олимларнинг бугунги сессияда сўзлаган нутқлари ҳам шунга ишонч ҳосил қилади. Бу нутқлар, қоида тариқасида жузъий масалаларни эмас, балки академиянинг мамлакатдаги фан-техника тараққиёти даражасига таъсирини кучайтиришнинг умумий, принципиал масалаларини ҳал этиш мақсадини кўзлайди.

КПСС XXVII съезди бизнинг академиямиз олдига қўйган вазифалар муносабати билан, деди сўзини давом эттириб СССР Фанлар академиясининг президенти, биз ҳозир академиянинг бошланғич ячейкалари, институтлар ва лабораториялар ишининг самарадорлигини ошириш муваффақиятнинг энг муҳим гарови эканини унутмаслигимиз керак. Ишланмаларнинг натижадорлиги учун, илмий прогнозларнинг пухталиги учун уларнинг масъулиятини кескин ошириш лозим. Институтларнинг иш тематикасини қатъиян қайта кўриб чиқиш, планларни янада жўшқин ва қайишқоқ қилиш зарур.

Г. И. Марчук қайта қуриш шароитларида Фанлар академияси президиумининг вазифаларига тўхталиб, академиянинг проблемалар бўйича илмий кенгашлари ташкилотчилик роли ошиб бораётганлигини таъкидлади. Бу кенгашлар етакчи олимларнинг кучларини йирик ишланмаларга активроқ сафарбар қилишлари керак.

Фанлар академиясининг тадқиқотчилари отрядида меҳнат қилаётган барча олимлар, деди сўзининг охирида СССР Фанлар академиясининг президенти, ҳозир мамлакатнинг бутун халқ хўжалигини интенсив изларга ўтказиш учун асос бўлиб турган пойдеворнинг пишиқ-пухталиги ҳар бир кишининг куч-ғайратига боғлиқ эканлигини эсда тутишлари лозим.

Умумий йиғилиш қатнашчилари якдиллик билан баёнот қабул қилиб, М. С. Горбачев билан Р. Рейганнинг Рейкьявикдаги учрашувида совет раҳбарлари тутган позицияни қўллаб-қувватладилар. Биз АҚШ сиёсатини белгилаб бераётган кишиларни тарих олдидаги ўз масъулиятини англашга, сергак хулосалар чиқаришга ва инсониятни ялпи қирғин уруши даҳшатли хавфидан халос қилишга олиб борадиган йўлга ўтишга чақирамиз, дейилади баёнотда.

СССР Фанлар академияси умумий йиғилиши сессиясининг ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Е. К. Лигачев, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин қатнашдилар.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми узоқ йиллик самарали илмий-педагогик фаолияти, қишлоқ хўжалиги учун малакали кадрлар тайёрлашдаги хизматлари учун В. В. Куйбишев номли Самарқанд қишлоқ хўжалик институти кафедраларининг мудирлари —Евгений Потапович **Горелов** ва Рўзи **Ҳайитов** ўртоқларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлади.

ИНТЕНСИВЛАШ ЙЎЛИДАН

НУКУС, 18 октябрь. (ЎзТАГ). Автоном республика партия-хўжалик активининг бугун бўлиб ўтган йиғилишида КПСС XXVII съездининг талаблари асосида область партия ташкилотининг чорвачиликни интенсив тараққиёт йўлига ўтказишни жадаллаштириш борасидаги вазифалари муҳокама қилинди. Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари К. С. Саликов доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари соҳадаги ишларнинг аҳволини батафсил таҳлил қилдилар. Чорвачиликда кейинги вақтларгача экстенсив методлар устун келганлиги айтилди. Катта капитал харажатлар зарур самара бермади. Кейинги ўн йил ичида олиб келинган 25 минг бош зотли ва сермаҳсул мол яхши боқилмаганлиги сабабли маҳсулдорлигини йўқотиб қўйганлиги учун жамоат подаси маҳсулдорлигини оширишга сезиларли таъсир қилмади. Пода структурасида сигирлар салмоғи паст. Чорвани сўкимга боқиш яхши ташкил этилмаган. Масалан, агросаноат бирлашмаси хўжаликларида суткалик ўртача эт қўйиш атиги 198 граммга боради.

Соҳага партия раҳбарлигини тубдан қайта қуриш чоралари белгилаб чиқилди.

Чорва фермаларида сермеҳнат жараёнларни механизациялаш, поток цех системасини жорий этиш масалалари диққат марказида туриши керак. Чорвадорларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш тўғрисида кўпроқ қайғуриш лозим.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг 18 октябрь куни бўлиб ўтган сессиясида КПСС XXVII съезди қарорлари асосида Тошкент аҳолисига савдо хизматини кўрсатишни такомиллаштириш тадбирлари муҳокама қилинди.

Сессияда шаҳардаги саноат корхоналари ва уй-жой фондини қиш шароитида ишлашга тайёрлаш тадбирлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги ахборот тингланди.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

ҚАРШИ, 18 октябрь. (ЎзТАГ). Халқ депутатлари Қашқадарё область Советининг бугун бўлиб ўтган сессиясида КПСС XXVII съезди қарорлари асосида область колхоз ва совхозларида озуқа базасини мустаҳкамлаш ва чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш тадбирлари муҳокама этилди. Область ижроия комитетининг раиси А. Г. Кадин доклад қилди.

Область Совети депутатларидан Р. Мирзаева ва Х. Х. Қобуловнинг ўз депутатлик фаолияти ҳақидаги ахбороти тингланди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ АГРОСАНОАТ КОМИТЕТИ ВА ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ЕЧИМИНИ КУТАЁТГАН МУАММО

ёхуд «Андижон-9» пахта нави нега паст сортларга қабул қилиняпти

Ўтган йили Ленин районидаги «Правда Востока» колхозида 2000 гектар майдонга «Андижон — 9» пахта нави экилди. Ҳосил мўл бўлди. Энг муҳими, пахта эрта очилди. Колхоз пахта тайёрлаш йиллик планини Андижон областида биринчи бўлиб бажарди. Давлатга 8,4 минг тонна «оқ олтин» армуғон этилди. Бу планга нисбатан 1000 тонна кўп. Бошқа хўжаликларда йиғим-терим қизғин давом этаётган пайтда хўжалик кузги шудгорни бошлаб юборди.

Колхоз деҳқонлари бу йил ҳам барча майдонга «АН—9» нав пахта экдилар. Улар ҳозир пахта тайёрлашда областда карвонбошилик қилишяпти. Ғалаба марраси яқин қолди.

Бу нав бошқа хўжаликларда ҳам деҳқонларнинг эътиборини тортди. **Шуниси диққатга сазоворки, бошқа нав пахталар кечки бўлиб қолган бу йилги шароитда ҳам «АН-9» эрта очилди. Уни эккан хўжаликлар, бригадалар ҳозир пахта тайёрлашда олдинда боришяпти.**

«Ан—9»нинг ҳаётга йўлланма олганига 3 йил бўлди. У Андижон, Избоскан, Қўрғонтепа, Қўқон, Бағдод, Охунбобоев, Уйчи, Чуст, Ғиждувон, Денов, Каттақўрғон, Жиззах давлат нав синаш участкаларида имтиҳондан ўтди. Унинг толасига тўқимачилик саноатида талаб катта. Чунки, технологик хусусияти кенг ассортиментда чидамли ва нафис газламалар ишлаб чиқариш мумкинлигини кўрсатди. Толасининг ингичкалиги, узунлиги ва бошқа кўрсаткичлари бўйича ҳам ГОСТ талабига жавоб беради. Бешинчи тип тола берувчи бу нав ўзининг тезпишарлиги, вилтга чидамлилиги, серҳосиллиги билан ҳам истиқболли навлардан биридир.

Ўтган йили Ленин районида етиштирилган шу нав пахтанинг биринчи сортидан 34,9, иккинчи сортидан 34,2, учинчи сортидан 33 процент тола олинди. Демак унинг тола бериши ҳам яхши. Шу жиҳатдан қараганда, биринчи сорт пахта билан иккинчи сорт пахта ўртасида тафовут кам.

Юқорида унинг толасини ўта нафис дедик. Шу сабабли у унчалик пишиқ эмас. Шунинг учун ҳам пахта тозалаш заводлари уни биринчи теримданоқ иккинчи, айрим ҳолларда учинчи сортга қабул қилишга мажбур бўлмоқдалар. Масалан, ўтган йили Андижон областида тайёрланган 111,5 минг тонна шу нав пахтанинг фақат 2565 тоннаси 1 сортга, 73,7 минг тоннаси II сортга, 23,8 минг тоннаси III сортга, қолгани IV сортга олинди.

Бу йил ҳам ўтган йилги ҳолат такрорланмоқда. Ленин районидаги «Правда Востока», Марҳамат районидаги Калинин номли, «Октябрь 50 йиллиги», Избоскан районидаги Тельман номли колхозларда ва Пахтаобод район хўжаликларида етиштирилган «АН-9» нав пахтанинг биринчи теримиёқ асосан иккинчи сортга қабул қилиняпти.

Пахта навини баҳолашда асосан ундан олинадиган толанинг мустаҳкамлилик даражаси (узилиш қуввати) инобатга олинади. «АН—9» нав пахта толасининг узилиш қуввати эса Давлат нав синаш участкаларида 3,7—4,4 граммдан ортмайди. Лекин шунга қарамасдан бу кўрсаткич имконият даражасидан бирмунча ошириб белгиланган. Чунки бу кўрсаткич бундан бир неча йил илгари —ҳамма жойда дағал ва пишиқ тола берадиган пахта навлари ўстирилган пайтда белгиланган эди. Ҳозирги кунда эса бу талаб «АН—9» пахта навига тўғри келмаяпти.

Хуллас, эндиликда ғалати бир қарама-қаршилик вужудга келди: Енгил саноат «АН—9» пахта толасини олишдан манфаатдор бўлса, пахта етиштирувчи хўжаликлар уни паст сортларга сотишдан норози, чунки зарар кўришяпти. Пировардида, деҳқонлар билан пахта тозалаш саноат ходимлари ўртасида келишмовчилик юзага келаётир. Ҳолбуки, ана шундай сабабларга кўра областда «175-Ф» пахта навини экишдан воз кечилганди. Бугунги кунда АН-9 навини экиш ҳам камайиб кетиш хавфи туғилмоқда.

Модомики шундай экан, **саноат навларнинг асосий кўрсаткичларидан бири — толанинг узилиш қувватини «175-Ф», «АН-9» каби пахта навларига мос равишда қайтадан кўриб чиқиш керак деган таклифлар тушмоқда.** Бу масалани СССР Давлат агросаноат комитети, СССР Енгил саноат министрлиги, СССР Давлат стандартлар комитетининг аралашувисиз ҳал этиб бўлмайди, албатта. **Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети билан республика Енгил саноат министрлиги мавжуд муаммони пухта ўрганиб, СССР Давлат стандартлар комитетига ўз таклифларини етказишлари зарур, деб ўйлаймиз.** Агар масала ижобий ҳал этилса, деҳқонлар билан пахта тозалаш саноати ходимлари ўртасидаги ҳар хил гинахонлик ва тортишувлар барҳам топган бўларди.

Шу ўринда СоюзНИХИ селекционерлари ва олимларига ҳам истагимиз бор. Улар «АН—9» пахта навининг биринчи ва иккинчи саноат сорти толаси узилиш қувватини ошириш борасида олиб борилаётган илмий ишларни жадаллаштиришлари лозим.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СОВЕТ ПОЛКИ БИЛАН ХАЙРЛАШУВ

ҚУНДУЗ, 17 октябрь. (ТАСС мухбирлари). Афғонистон шимолидаги Қундуз вилоятининг маъмурий марказидан сал наридаги ялангликда бугун жуда гавжум. Шаҳар ва ён атрофдаги қишлоқларнинг аҳолиси — пири бадавлат қариялар, хотин-қизлар ва болалар бу ерга гуллар кўтариб, ясаниб-тусаниб келишди. Улар гвардиячи мотоўқчи полкнинг жангчиларини Ватанига кузатмоқдалар. Вилоят аҳолиси полкнинг шахсий составини билан дўст, қадрдон бўлиб кетди. Совет интернационалист жангчилари биринчи даъват биланоқ ёрдамга келишар, шодликни ҳам, ғам-ғуссани ҳам аҳоли билан баҳам кўришар, уларга АДРнинг шимолдаги қўшниси бўлган Ватанимиз ҳақида сўзлаб беришар, зарур бўлиб қолганида эса афғон жангчилари билан ёнма-ён туриб душманга қарши жангга кирар эдилар.

Митинг бошланиши олдидан биз вилоятнинг кўпгина кишилари билан бафуржа гаплашдик. Совет ва афғон халқларининг дўстлиги нечоғли теран ва мустаҳкам эканлигига, янги ҳаёт қураётган бу кишилар учун жангчиларимизнинг интернационал бурчи нечоғли катта аҳамият касб этганлигига яна бир марта ишонч ҳосил қилдик. Бугун биз ниҳоятда қадрдон ва яқин бўлиб қолган, ўз ўғилларимиздек эъзозлаётган Ленин Ватанининг аскарлари билан хайрлашмоқдамиз, деди 53 ёшли Р. Фотима. Улар жонларини фидо қилиб, фарзандларимизни, бизнинг ёрқин келажакка бўлган эзгу орзуларимизни ҳимоя қилдилар. Ана шу мард ва ўктам одамлардан яхшилик ва мурувват кўрганлигимиз учун дилимиз миннатдорчилик ҳис-туйғуларига тўлиб турибди.

Тантанали митингда қатнашиш учун Кобулдан АХДП Марказий Комитети Бош секретари Нажиб, АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, Марказий Комитет секретари С. М. Зерай, чекланган совет ҳарбий қисми қўмондонлигининг вакиллари келдилар.

Бу ерга жуда кўп чет эллик мухбирлар, жумладан Ғарб матбуотининг вакиллари ҳам келдилар. Улар Совет Иттифоқи яхши ниятининг янги белгисини шахсан қайд этиш, АДРдаги вазият хусусида бутун жаҳонга ҳақиқатни етказиш имкониятига эга бўлдилар. Ахир, ҳанузгача ҳам Ғарбда ана шу хусусда турли-туман уйдирмалар ва ёлғон гаплар тарқатилмоқда.

Полк командири, гвардиячи подполковник А. И. Скородумов рапорт беради. СССР ва АДРнинг давлат гимнлари янграйди.

Шундан кейин КПСС Марказий Комитетининг Афғонистон Демократик Республикасидан қайтиб келаётган интернационалист-жангчиларга табрикномаси ўқиб эшиттирилади.

Жангчилар кетма-кет минбарга чиқадилар.

Биз бугун Ватанимизга қайтиб кетяпмиз, деди механик-ҳайдовчи В. Золотарев. АДР заминида масъулиятли вазифани бажараётганимизда биз ҳамиша жонажон партиямиз ва давлатимизнинг, бутун совет халқининг оталарча ғамхўрлигини ҳис этиб турдик. Афғон дўстларимиз ҳам бизга ғамхўрлик қилиб, илтифот кўрсатдилар. Шу сабабдан биз уларга ташаккур айтамиз. Биз Афғонистонда ишчилар ва муҳтарам отахонлар орасида, афғон жангчилари ва ёшлари ўртасида жуда кўп дўстлар орттирдик. Ҳозир сафда турган барча полкдошларим номидан сизга, қимматли афғон ўртоқларимизга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, муваффақиятлар, афғон халқига эса тинчлик ва равнақ тилаймиз.

Катта капитан Абдул Муҳаммад афғон-совет дўстлиги тўғрисида ҳаяжон билан гапирди. Кўп йиллар ўтар, аммо халқимиз Афғонистон равнақи йўлидаги сизнинг жасоратингиз ва шонли ишларингизни ҳеч қачон унутмайди. Биз сизга самимий ташаккуримизни изҳор этамиз.

Бошқа нутқларда ҳам чин кўнгилдан айтилган сўзлар янгради. Афғонистоннинг бутун заминида, унинг барча вилоятларидан миннатдорчилик сўзлари янграётгандай эди. Кўп йиллардан бери елкама-елка туриб қаттиқ жангларда озодлик, тенглик ва қардошликнинг ёрқин идеалларини ҳимоя қилган дўстлар, маънавий қардошлар хайрлашаётган эдилар.

Митинг аҳли АХДП Марказий Комитети Бош секретари Нажиб нутқини зўр эътибор билан тингладилар. Дўст бошга кулфат тушганда билинади, деди у. Ҳамма тилларда ҳам бу ҳақиқат бирдай тушунарлидир. Ватанимиздаги ҳамма тилларда ҳам қуйидаги оддий сўзлар тушунарлидир: совет дўстларимиз кулфатда қолган революциямизни қутқардилар. Совет дўстларимиз душман тажовузини даф этишда мадад бердилар, бошимизга тушган кулфатлар ва қийинчиликларни бартараф этишда кўмаклашдилар. Бунинг учун уларга жуда катта раҳмат!

Бугун сизни бутун афғон халқи кузатиб қолмоқда. Гўдаклардан тортиб муҳтарам оқсоқолларгача барча, раҳмат сизга қардошлар! — Сизга оқ йўл тилаймиз, Ватанингизга омон-эсон етиб боринг, демоқда. Дийдор кўришишни интизорлик билан кутаётган оналарингизнинг кўнгли таскин топсин, маҳбубаларингизнинг кўнгли яйрасин, демоқда.

Сиз, совет жангчилари курашда жасорат намуналарини кўрсатиш билан бир қаторда бизнинг солдат ва офицерларимизга мураббий ҳам бўлдингиз. Биз сиздан жанговар мардликни ўргандик, биз сиздан қийинчиликларни енгиб ўтишни, энг мураккаб вазиятларда ҳам матонатли ва сабр-бардошли бўлишни ўргандик. Биз сиздан ғалаба қилишнинг улуғ санъатини ўргандик. Бугун афғон солдатлари жанговар ҳаракатларни мустақил ўтказмоқдалар. Душман галаларига қирон солиб, катта муваффақиятларга эришмоқдалар. Жаҳон империализми ва региондаги реакциянинг кирдикорлари беҳудалигини бутун олам кўриб турибди.

Қимматли совет қардошлар, сиз хотиржам бўлиб, уйингизга қайтишингиз мумкин. Орқангизда муносиб шогирдлар, содиқ интернационалистлар, бузилмас афғон—совет дўстлигининг тарафдорлари қолмоқда. Душман тор-мор қилинадиган кун узоқ эмас. Ана ўшанда бизнинг ватанимизда узоқ вақт орзиқиб кутилган тинчлик қарор топади. Биз жондилимиз билан шу кунга интилмоқдамиз, миллий тотувлик йўлидан боришга, оқилона муросага тайёрмиз.

Чекланган совет ҳарбий қисми составидан олти полкнинг чиқиб кетиши — бу яхши ният билан ташланган қадам эканлигини ҳамма билади, бу қадам революциямизга қарши эълон қилинмаган урушни тўхтатиш, чет элдан бўлаётган агрессияга чек қўйишга янги омил бахш этиши керак. Биз душман ташвиқотига алданган ватандошларимиз хоинлик қуролини ташлайдилар, ўз ватанларига хиёнат қилмайдилар, деб кутмоқдамиз.

Афғон — совет дўстлиги биз яшаётган жаҳон сингари абадийдир. Йиллар ва ўн йилликлар ўтаверади, бизнинг фарзандларимиз ва набираларимиз бу дўстликнинг мусаффо байроғини янада баланд кўтариб бораверадилар, деди пировардида Нажиб.

Митинг тугади. Чекланган совет ҳарбий қисми қўмондонлигининг вакили гвардиячи мотоўқчи полкнинг солдатлари ва офицерларига СССРнинг давлат мукофотларини топширади.

АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари Нажиб совет итнернационалист жангчиларига АДРнинг йигирма учта орден ва медалларини топширди. У полкнинг шахсий составига АХДП Марказий Комитети, АДР Революцион Кенгаши ва Министрлар Советининг эсдалик байроғини, «Жанговар қардошлик» ҳайкалтарошлик композициясини ҳам топширди. Афғонистон раҳбари совет жангчилари билан самимий суҳбатлашди.

Кўҳна ялванглик устидан маршнинг тантанали садолари янграйди. Полк оркестрининг садолари остида минбар олдидан шахдам одим ташлаб роталар ўтишади. «Машиналарга!» командаси берилади. Шундан кейин полк гуллар тўшалган йўлдан, кузатувчи кишилар орасидан поход тартибида ўтди. Полк Ватанига қайтмоқда!

С. АЛАЕВ,
Г. БАЙКОВ,
М. ЗАХАРЧУК,
О. КУЗЬМИН.

«Совет Ўзбекистони» материаллари изидан

«ЭСКИЧА МУНОСАБАТ»

Шундай сарлавҳа остида (газетанинг 1986 йил 8 август сони) босилган танқидий мақолада Навбаҳор район партия комитети, хусусан, пропаганда ва агитация бўлимининг эскича ишлаётгани, матбуотга партиявий раҳбарлик кўрсатишда нуқсонларга йўл қўяётганлиги ва бошқа камчиликлар фактлар асосида очиб ташланган эди.

Ушбу мақола юзасидан НАВБАҲОР РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИдан олинган расмий жавобда қуйидагилар хабар қилинади:

— Танқидий мақола район партия комитетининг бюро мажлисида кўриб чиқилди ва унда келтирилган фактлар тасдиқланди. Бюро қарорига кўра, партия сиёсий ва иқтисодий ўқуви тўғрисида Ўзбекистон Компартияси XXI съездида кўрсатиб ўтилган камчиликларни бартараф этишни суст назорат қилганлиги ва газетага раҳбарлик қилишда хатога йўл қўйганлиги учун район партия комитетининг секретари Б. Аҳмедовага ҳамда район газетаси фаолияти устидан партиявий назоратни бўшаштириб юборганлиги учун район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Н. Облоқуловга қаттиқ виговор берилди.

Танқидий мақолани газетада босиб чиқариш-чиқармаслик масаласида принципсизлик қилганлиги учун «Навбаҳор тонги» район газетаси редактори И. Раҳимов қаттиқ огоҳлантирилди.

Шунингдек, район партия комитети бюроси қарорига мувофиқ колхозлараро механизациялашган кўчма колонна бошлиғи, пропагандист Т. Ҳайдаровга район газетаси танқидидан тегишли хулоса чиқариб олмаганлиги, ўқувларни ўтказишда юзакичиликка ва узилишларга йўл қўйганлиги учун ҳисоб варақасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор берилди.

Район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимига редакция бошланғич партия ташкилоти иши устидан партиявий раҳбарликни кучайтириш, танқидни бўғишга уринишнинг ҳар қандай кўринишларига нисбатан муросасизлик муҳитини вужудга келтириш топширилди.

Район партия комитети бюроси қарори редакция ходимлари ўртасида ишлаб чиқилиб, тегишли тадбирлар белгиланди.

«БУ СИЗНИНГ ЎҒЛИНГИЗМИ?»

Ушбу сарлавҳа остидаги мақола газетанинг шу йил 15 июнь сонида эълон қилинган эди. Унда «Янги Тошкент» маҳалласи участка инспекторининг масъулиятсизлиги ва бошқа фактлар очиб ташланган эди.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОБИР РАҲИМОВ РАЙОН ИЧКИ ИШЛАР БЎЛИМИдан олинган расмий жавобда мақола район ички ишлар бўлими шахсий составн ўртасида кенг муҳокама қилинганлиги ва фактлар тасдиқланганлиги айтилади.

«Янги Тошкент» маҳалласига хизмат кўрсатувчи участка инспектори У. Аҳмедов ички ишлар органидан бўшатилди. Шу зонанинг участка катта инспектори Ш. Асқаров масаласи оператив йиғилишда муҳокама қилиниб, огоҳлантирилди.

АДАБИЁТ ВА САНЪАТ САҲИФАСИ

ХИРМОНИНГИЗГА БАРАКА, ПАХТАКОР ДЎСТЛАР!

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ЙЎЛЛАНМАСИ БИЛАН

ТАНТИ ОДАМЛАР

Саид АҲМАД,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси

ЛЕНИН НАЗАРИ ТУШГАН ЕРЛАРДА

Жаҳонни ларзага солган Улуғ Октябрь революцияси энди ярим ёшга кирган кунлар. Замбараклар стволи ҳали совумаган, революция қурбонлари қабрида ҳали гиёҳлар унмаган, ярадорлар госпиталларни ҳали тарк қилмаган, жангдан қайтган қизил солдатларнинг қадамлари уйлари остонасига ҳали етмаган кунлар...

Ленин кабинети деворидаги харитага тикилиб хаёл суради. Шу топда унинг назари бепоён Мирзачўл даштларига, дарёлар бошланадиган тоғ тизмаларига тушади.

Учқўрғон! Устига қамишлардан қат-қат кўрпа ташлаб, бойлигини қуёшдан ҳам, одамлардан ҳам яширган бепоён чўллар. Шундоққина қўлтиғидан айланиб ўтаётган телба Норин дарёсига лоқайдгина қараб қоладиган ночор даштлар.

Лениннинг қошлари чимирилади. Мамлакат вайроналардан энди бош кўтаряпти. Далалар замбарак ўқларидан тилка-пора бўлган.

Жаҳонда Совет мамлакатининг биринчи баҳори бошланяпти. Ленин столга энгашиб қўлига қалам олади. Тарихий Декретга имзо чекиш олдидан яна бир бор Мирзачўл даштларига, Учқўрғон тўқайзорлари акс эттган харитага қараб олади.

«..Учқўрғон чўлидаги 10 минг десятина ерни суғориш, 20 минг десятина ерда ариқлардан фойдаланишни тартибга солиш...»

Бу тарихий ҳужжатга буюк доҳий имзо чекканига 68 йил бўлди. Ленин назари тушган даштлар энди боғу бўстонларга, этаги уфқларга туташиб кетадиган сўнгсиз пахтазорларга айланди. Жаҳон аҳлини лол қолдирган Катта Фарғона каналининг азамат бош тўғони худди шу ерда.

Владимир Ильич шундай ташвишли дамларда ўзининг доҳиёна хаёли билан, тафаккур кўзи билан мана шу гулга бурканган далаларни ўша кунлардаёқ кўра олган эди.

Учқўрғон — Наманганнинг 430 минг тонналик улкан хирмонига барака киритадиган пахтакор район. 58 минг тонна унча-мунча районнинг белини букиб қўядиган юк. Аммо Учқўрғоннинг азамат елкаси бундан оғирроқ юкни ҳам даст кўтариб кетадиган чамаси бор.

Райондаги Ленин номидаги совхознинг бир ўзи 14 минг тонналик хирмон кўтаради. Бу гаплар айтишга осон. Аммо инжиқ, серёмғир ва ёки қурғоқ кўкламда ерга чигит қадаб, ғўзанинг бош кўтаришини бетоқатлик билан кутиш, саратоннинг олов пуркаган нафасидан нимжон ниҳолларни бағрига босиб, гўдакдек парвариш қилиш, тунлари бола эмизгандек сув бериб, кундузлари ҳашарот балосидан асраб, бошида парвона бўлиш осон ишлардан эмас. Мана шу бугун оппоқ бўлиб очилиб турган кўсакларнинг ҳар биттасига деҳқоннинг пешона тери томганини ҳамма ҳам билавермайди. Бу гаплар рост ва ҳақиқат.

Учқўрғонликларда шунча шижоат, шунча фидойилик қайдан пайдо бўлгани сизни ажаблантирмасин.

Уларнинг ҳар бири, совхозимизни Ленин кўрган, колхозимизни Ленин кўрган деб ишонч билан айтишади. Уларнинг ҳар бири ўша тарихий 1918 йилнинг 17 май куни Декретга имзо чека туриб, Ленин мана шу жойларни хаёлан кўрганига ишонади.

Назира Рустамова дунёга келганда Учқўрғон даштларидан асар ҳам қолмаганди. Унинг ота-боболари қамишларни ёқиб, дўнгликларни текислаб, ботқоқларни қуритиб, Нориндан сув бошлаб келиб, деҳқончиликни текис йўлга опчиқиб қўйишган эди.

Назира Рустамова кейинги кенжа авлод пахтакорларидан. У бошчилик қилаётган бригаданинг 77 гектар ери бор. Бригадаси пахтачиликка нобоп бўлган йилларда ҳам, кўклам эзмаланган ёки куз эрта болалаб қўйган йилларда ҳам зиммасига олган ваъдасини шараф билан уддалаб келган.

Мабодо Учқўрғонга йўлингиз тушиб, у ерда бирон кун тунаб қолсангиз, албатта, қуёш чиқмай ўрнингиздан туринг. Бу ернинг тонгларидек хушбўй тонгларни ҳеч қаердан тополмайсиз.

Арслонбоб тоғлари тепасида ёзу қиш судралиб юрадиган оппоқ булутларга қуёш биринчи тиғини урганда олам чақнаб кетгандек бўлади. Ёнбағирларда гунафшаранг туманлар эринчоқлик билан судралиб юради. Дарё қирғоққа шалоплаб урилади. Баланд бир тепаликка чиқиб, дарё оқими томонга бир он тикилиб туринг. Бутун Фарғона водийсига аста нур ёйилиб бораётганини, азамат тераклар саҳар елида кумуш астарли япроқларини силкитиб тонгни олқишлаётганини кўрасиз. Қушлар ғужури оламни тутади.

Нечун бу гапларни айтаяпман?

Учқўрғонликлар ана шундай тонг билан уйғонишади. Саҳарнинг тароватли елларидан тўйиб-тўйиб нафас олишади. Атоқли ёзувчимиз Абдулла Қаҳҳорнинг таъбири билан айтганда. Учқўрғон тонгининг ҳавоси одамни тўқ тутар эмиш.

Биз таърифини қилмоқчи бўлган пахтакор синглимиз Назирахон Рустамова тонгдан олдин туриб даласини ўзи уйғотади.

Эрта туриш унга болаликдан одат. Эрта турганнинг иши эрта битади, дейди у. Шунинг учун ҳам унинг бригадасидаги эркагу аёл осмон ҳали сут рангига кирмаёқ далага етиб келишади.

Аёл кишининг бошида уй-рўзғор деган гаплар бор. Режа билан иш тутадиган аёл ҳаммасини бажариб улгуриши мумкин. Назирахоннинг катта қизи Гулнорхон пиллачилик агрономи. У бу йил давлатга пилла топшириш планини 120 процент қилиб бажарди. Эгизак фарзандлари— Ҳасан -Зуҳролар ўнинчи синфни битириб, бири медтехникумга, бири ҳунар-техника билим юртига ўқишга кирди.

Қаранг, у бева боши билан рўзғорни ҳам, дала ишини ҳам эплаб келяпти. Болаларини меҳнаткаш, уйим-жойим дейдиган қилиб тарбиялади.

77 гектарли пахта даласини эплаш осон иш эмас. Назирахон бу оғир ишни сафдошлари —сувчи Содиқжон Эргашев, Набижон Меҳмонов, Урайимжон Аҳмедовлар билан, Марҳабатхон, Чинозимхон, Асилахон сингари теримчилар билан, Турсунбой Маҳмудовдек механизаторлар билан елкама-елка туриб эплаб келяпти.

Рустамова бригадасининг азаматлари айни пайтда кунига йиллик планнинг 8-9 проценти миқдорида пахта теряптилар. Айниқса, механизатор Турсунбой Маҳмудов ҳар куни 10 тоннадан пахта териб бригада хирмонига барака киритмоқда.

Чаққон теримчилардан Кинойим Ўсарова, Дилором Ирисова, Марҳамат Ҳабибуллаевалар кунига 130—160 килограммдан пахта териб барчага ўрнак кўрсатишмоқда.

Ленин назари тушган ерларда меҳнат қилаётган пахтакорлар ҳар дақиқа буюк доҳий нигоҳини сезиб турадилар. Шу нигоҳ уларни меҳнат ғалабаларига чорлайди.

Учқўрғоннинг оппоқ тонглари яқин кунларда 58 минг тонналик оппоқ хирмон билан юз кўришади.

ТОЖИХОН АЯНИНГ ҚИЗЛАРИ

Косонсой синоптикларнинг маълумотларига чап берадиган ўжар, қайсар жой. Радио ёғади, деса ёғмайди, ёғмайди, деса ёғади.

Бу ернинг одамлари шамолнинг эсишига, булутнинг шаклига қараб ҳавонинг авзойини билишади. Саратон авжи қиздирган паллада осмони фалакда қора булутлар пайдо бўлади. Шунда бир-икки жойда тўп гумбурлайдию булутларнинг шашти қайтади. Ювошгина бўлиб тоғлар тепасига бош олиб кетади.

Косонсойликларнинг ҳаммаси ўз юртининг табиатини болаликдан ўрганган кишилар. Бири эртага ёғингарчилик бўлишини суягининг зирқирашидан билса, бири чумоли уяси тепасидаги тупроқ уюмининг қай томонга қаратилганидан билади. Яна бири қалдирғочнинг паст-баланд учишидан билади. Ҳатто, ҳавони ҳидлаб кўриб намлик даражасини аниқ айтадиганлар ҳам бор. Мана шундай жойда пахтадек нозик нарсани экиб кўкартириш осон эмас. Аммо экишади. Экканда ҳам қотириб, қойил қилиб экишади.

Тўғри, область пахта тайёрлаш маълумотномасида Косонсой дастлабки паллаларда орқада юради. Шундай пайтларда улар, ҳали кўрасиз, яхши от кейин чопади, дейишади.

Айтганларича бўлади. Косонсой терим ўрталарига келиб бир сакраб олдинга ўтиб олади. Бу жойларда шундай пахталар бўладики, ушлаб кўрсангиз кафтингиздан тошиб чиқади. Тоза ҳаво, тоза сув, танни яйратадиган шабода ва мўмиёйи асилдек тупроқда ана шундай бир кўсаги ҳовучингизни тўлдирадиган пахта бўлишига ишонаверинг.

Районнинг «Правда» колхози бу йил 1220 гектар ерга чигит экди. Лекин ана шу экилган ниҳолларнинг ҳар бири не-не офатларни бошидан кечиришини биласизми? Айниқса, бу йилги дўлу селларни айтган билан бировни ишонтириб бўлмайди.

Косонсой Косонсой бўлиб ҳали бу йилгидек офатни кўрмаган. Ўн еттинчи май куни бутун районни сел босди. Авжи ғўзалар яганага кирган, деҳқоннинг кўзларини қувонтириб турган палла эди. Хонадонлар, далалар сув тагида қолди. Одам билан табиат ўртасидаги ҳақиқий жангни косонсойликлар биринчи бор кўриши эди. Фасл ўтиб боряпти. Ерларни лой босгандан қайта ҳайдаб бўлмайди. Намлик селгишини кутиш керак. Янгитдан уруғ тайёрлаш, яна ерни ўғитлаш...

Каттаю кичик, эркагу аёл баробар оёққа турди. Қилғуликни қилиб қўйиб булутлар ҳам аллақаёқларга бош олиб кетди. Офтоб чарақлади. Кечасию кундузи тракторлар ер тимдалади. Июннинг еттинчи кунига келиб, қайта чигит экиб бўлинди.

Умидсизлар, июнда экилган чигит пахта бўлармиди дейишса, оптимистлар, чигитнинг қулоғидан тортиб чиқазамиз, офатга учрамаган хўжаликларнинг пахтаси билан баробар гуллатамиз, деб ишонч билан ишга киришиб кетишди. Оз-оз, лекин тез-тез сув бериб туришди. Ҳар сув орасида икки мартадан культивация қилишди. Қарабсизки, июлнинг ўрталарига бориб, шу кечиккан ғўзалар гулга кириб кетди. Ана шундан кейингина косонсойликларнинг чеҳраси ёришди.

«Правда» колхозининг 1220 гектар пахта майдонидан 650 гектарини сел олиб кетди.

Табиат офатига қарши тикка борган ажойиб механизаторлар чинакамига қаҳрамонлик кўрсатдилар. Абдуллажон Қаҳҳоров, Ҳакимжон Турсунов сингари механизаторлар тунни тонгга, тонгни тунга улаб меҳнат қилдилар. Шундай паллаларда оилавий пудрат усули қўл келишини билган колхоз правлениеси 300 кишини пудрат ишига жалб қилди. Улардан саксонта звено тузиб, ер ажратиб берди. Ишлар юришгандан юришиб кетди. Саксон оилавий звено далага кўчиб чиқиб тунлари ҳам ер бошида қолди.

Акбарали Мамадалиев 14 гектар ер олиб бола-чақалари билан ишга киришиб кетди. Ғуломжон Турғунов 20 гектар ерга чигит қадади.

Шу кунларда қайта экилган ерларда пахта терими авжида. Колхоз правлениеси: ҳар ким ўзи эккан пахтасини ўзи терсин, деган шиорни ўртага ташлаган. Саксон оилавий звено шитоб билан ўз пахтасини териб олмоқда. Булардан ташқари теримда қатнашаётган уч юз кишининг ҳар бири бир тоннадан уч тоннагача пахта териб беришга сўз берган. Ҳозир уларнинг терган пахталари 500 тоннадан ошиб кетди.

Ўтган йили Наманган область партия комитетининг бюроси машҳур теримчи Тожихон Асқарова номида йилига ҳар бир район учун учтадан мукофот таъсис қилган эди. Эпчил теримчи Ҳамрохон Турсунова мавсумда 8 минг 500 кило пахта териб, Тожихон Асқарова мукофотининг лауреати бўлди. Унинг бу йилги марраси —10 минг килограмм.

Ҳамрохоннинг издошлари Раҳима Турсунова, Ровзабодом Холматовалар ҳам қўл теримида бутун колхоз қизларига намуна бўлмоқдалар.

Ҳозир Косонсой далаларига борган одам оппоқ очилиб ётган пахталарни кўриб, яқин орада шу ерлар селда қолганига ишонмайди. Бу ернинг пахталари офат кўрмаган далалар билан баб-баробар ҳосил тўкмоқда.

Косонсой табиати қанча ўжар бўлмасин, одамлари ундан ҳам ўжар. Ҳар қандай қийинчиликларга тик борадиган танти деҳқонлардир.

НАМАНГАН ОБЛАСТИ.

ЖАСОРАТ ДАВРАЛАРИДА

Ҳар йили кузда, терим мавсумида маданият ва санъат муассасалари ходимлари аниқ график асосида дала меҳнаткашларига хизмат кўрсатадилар. Хўш, улар бу йил пахтакорларга қандай маданий хизмат кўрсатяптилар? Фаолиятларида қандай янгиликлар бор? Хизмат географияси бутун республикани қамраб олганми? Мухбиримизнинг бу саволларига Ўзбекистон ССР маданият министрининг ўринбосари Р. НИШОНОВА шундай жавоб беради:

— Аввало шуни таъкидлаш кераккп, республикамиз маданият ходимлари бепоён далаларда «оқ олтин» хирмонларини бунёд этаётган фидокор замондошларимизга маданий хизмат кўрсатишни ўзларининг шарафли бурчлари, деб биладилар.

Пахтакорлар билан ҳамнафас ва ҳамқадам бўлган санъаткорларимиз, маданият арбоблари, ҳаваскорлар ҳеч қачон кам бўлмаганлар. Жасоратга тўлиқ меҳнат жараёнлари, замондошларимизнинг ватанпарварлиги, фидойилиги, билимдонлиги, шаҳар ва қишлоқларимизнинг бугунги кўркам қиёфаси уларга янгидан-янги куй ва қўшиқлар ҳадя этган. Бевосита халқ билан ҳамнафасликда, унинг ҳузурида ижод этилган куй, қўшиқ ва рақслар бадиий коллективларимиз, санъаткорларимизнинг репертуарига ўзига хос файз киритиб келаётир.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги саксон олтинчи йилги пахта йиғим-терими мавсумида дала меҳнаткашларига кўрсатиладиган маданий хизматнинг аниқ планига эга. Область марказларида, шаҳарларда, районларда бадиий агитбригадалар, агитколлективлар, «Пахта—86» агитпоезди ташкил этилган. Улар ўз фаолиятини аллақачон бошлаб юборганлар.

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек давлат концерт-филармония бирлашмаси, «Ўзбекконцерт» оталиқ концертларининг махсус графиги бўйича иш кўрадилар. Масалан, концерт-филармония бирлашмасида иккита бадиий агитбригада тузилган. Уларнинг бирига Ўзбекистон ССР халқ артисти Тамара Юнусова, иккинчисига Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Шариф Султонов раҳбарлик қиляпти. Уларнинг составида республикамизнинг таниқли санъат арбоблари, Ҳамза номидаги, Муқимий номидаги, шунингдек, Сатира театрининг актёр ва актрисалари бор. Бу бадиий агитбригадалар ҳозирга қадар Тошкент областининг Ўрта Чирчиқ, Бўка, Янгийўл, Чиноз районларида бўлиб, пахтакорларга маданий хизмат кўрсатдилар.

Республикамиз ҳаваскорлик коллективларининг деярли барчаси айни кунларда ўз ижодий фаолиятларини бевосита дала шийпонларида давом эттиришаётир. Профессионал коллективлар ва уларнинг иштирокида ҳозирга қадар мингдан ортиқ концерт намойиш этилди. Шунингдек, кечалар, лекциялар, суҳбатлар уюштирилаётир. Тошкент области далаларида ҳозир 71 бадиий агитбригада ва концерт уюшмалари ишламоқда. 835 кўчма кутубхона ҳам улар билан бақамти хизмат қиляпти. Шуниси қувончлики, санъаткорларимиз ва ҳаваскорлар қаторида ташаббускор музика мактаблари муаллимлари иштирокида ҳам концертлар кўрсатилмоқда. Бундай концертлар ҳозиргача 250 дан ошиб кетди.

Дала меҳнаткашлари ҳузурида ўз маҳоратларини намойиш этаётган ҳаваскорлик коллективлари орасида Янгийўл райони маданият уйи қошидаги «Қалдирғоч» халқ цирк коллективи, «Северний маяк» совхозининг «Маяк» ашула ва рақс ансамбли, Ким Пен Хва номли колхознинг вокал-чолғу ансамбллари бор.

Республика ёдгорликлар илмий-ишлаб чиқариш Бош бошқармаси, бадиий кўргазмалар ва панорамалар дирекцияси колхоз ва совхозларда кўчма бадиий кўргазмалар уюштирмоқда. Масалан, айни кунларда Самарқанд область Пастдарғом районидаги Ильич номли совхозда «Навоий образи Ўзбекистон рассомлари ижодида», Қашқадарё область Шаҳрисабз районидаги Энгельс номли колхозда «Илҳомбахш меҳнатимиз — Ватанга», Тошкент область Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозида «Оқ олтин» кўргазмалари ишлаб турибди.

Хоразм областининг маданий-оқартув ишлар бўйича илмий-методик маркази бадиий агитбригадалар учун «Пахтазор— мардлар майдони» деган махсус сценарий ишлаб чиққан. Ҳозир ана шу сценарий асосида областнинг турли бурчакларида намунали маданий хизмат кўрсатилмоқда. Хоразмлик маданият ходимлари ўз сафларига халқ бахшиларини, қизиқчиларини ҳам тортдилар. Шу ўринда Бола бахши Абдуллаевнинг ўғиллари кўрсатаётган программани, Ражаб Давлатов, Роҳат Хўжаниёзов каби халқ қизиқчиларининг ўйинларини мисол қилиб келтириш мумкин.

Республика пойтахтининг театрлари Тошкент область районларида ўз спектаклларини, махсус программаларини намойиш қиладилар. Сатира театри аллақачон пахтакорлар ҳузурида «Гап эгасини топади» деган қувноқ программасини кўрсатмоқда. Томошабинлар ёш театр санъаткорларининг ижросидан мамнун бўлишяпти. Яқин кунларда А. Навоий номидаги Катта театр Ғалаба районида, Ҳамза номидаги Академик драма театри Бекободда, Муқимий номидаги театр Бўкада, «Ёш гвардия» театри Чинозда, «Оперетта» театри Пискентда маданий хизмат кўрсатади. Областларнинг театрлари махсус график асосида районларда спектакллар, шунингдек, пахтакорларга бағишланган концерт номерлари намойиш этмоқдалар.

Маданият ходимлари ўзларининг репертуарида пахтакорлар ва уларнинг фидокорона меҳнатига муносиб куй, қўшиқ ва рақслар кўпроқ бўлишига интилмоқдалар. Фидокор замондошларимизга актив ҳамнафас ва ҳамқадам бўлиб хизмат қилиш ҳар бир маданият ходими учун шу долзарб дамлардаги муқаддас вазифадир.

Сирдарё шаҳар Маданият уйи қошидаги «Ёшлик» халқ ашула ва рақс ансамбли мухлислари орасида дала меҳнаткашлари, хусусан, пахтакорлар кўпчиликни ташкил этади. Йигирма йилдан бери фаолият кўрсатиб келаётган бу ҳаваскорлик коллективи ҳар йили пахта йиғим-терими мавсумида «оқ олтин» ижодкорлари ҳузурида мунтазам концертлар беради.

«Ёшлик»нинг махсус агитбригадаси айни кунларда Сирдарё областининг колхоз ва совхозларида концертлар намойиш этаётир. Бундай томошалар ҳозиргача қирқдан ошиб кетди.

СУРАТДА: «Ёшлик» агитбригадасининг рақс группаси Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхоз пахтакорлари ҳузурида ўз маҳоратини намойиш этмоқда.

В. Втюрин фотоси (ЎзТАГ).

НАЗМ ДАФТАРИДАН

ДЕҲҚОН ДАСТХАТИ

Оқ олтиним, машҳури жаҳон,
Сенда замин сепи намоён,
Тикланганда барқ уриб хирмон,
Чиққанида йўлларга карвон,
Деймиз элнинг дунёси ўзинг,
Чаноқларнинг зиёси ўзинг.

Беш қирранг бор, беш қитъа мисол,
Нур таратар эзгу оқликдан,
Кенг жаҳонга кўрсатиб жамол,
Бонг урасан дўст, иноқликдан,
Деймиз элнинг дунёси ўзинг,
Она замин тиллоси ўзинг.

Водийларда ёзиб кенг палак,
Юлдуз бўлиб порлаб турасан,
Ҳар толангда бор улкан юрак,
Тинчлик сари чорлаб турасан,
Элнинг иқбол имзоси ўзинг,
Чаманларнинг барноси ўзинг.

Биз пахтакор боласи — дўстлар,
Чеккада гул лоласи, дўстлар,
Товланади толаси, дўстлар,
Юракларда ихлоси дўстлар.
Деймиз юртим тиллоси — ўзинг,
Тиллоларнинг аълоси ўзинг.

Оқ олтиним машҳури жаҳон,
Чаманларда айтамиз қўшиқ,
Дастхат берар мардона деҳқон,
Ёзар тинчлик имзосин қўшиб,
Сепу зийнат ороси ўзинг,
Она Ватан дунёси ўзинг.

НАЗАРМАТ.

ТЕРИБ ОЛАЙЛИК, ШАХДАМ

(ХАЛҚ ТЕРМАЛАРИ УСЛУБИДА)

Оқ пахтам, олтин пахтам,
Териб ол, дўстим, шахдам.
Териб олмасанг шахдам,
Юрма кўп ўзни мақтаб.

Мард айтган сўзи билан,
Ор сақлар ўзи билан.
Туролмаса сўзида,
Боқар қай юзи билан.

Сўз бердикми эл-юртга,
Аҳдни чиқарманг мўртга.
Планни юз қилмасдан
Қўлни қўйманг рапортга.

Кўтариб ҳалол хирмон,
Тўзайлик асл карвон.
Ишга ишкаллик қўшсанг,
Шарманда қилар ёмон.

Булут оғиб келмоқда,
Қаҳри ёғиб келмоқда.
Фурсат оз деб куз фасли
Довул қоқиб келмоқда.

Дам ғанимат деганим,
Ҳосил ғамин еганим.
Ҳимматинг кўрсатиб қол,
Ор-номусни суйганим.

Оқ пахтам, олтин пахтам
Териб ол, уни шахдам.

Зоҳиджон ОБИДОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ЛЕНИНГРАД ТЎҚИМАЧИЛИК САНОАТИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

Тошкент филиали вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходим: толали материалларга химиявий ишлов бериш технологияси; **илмий ходимлар** (2 ўрин): химиявий толалар ва пахта йигириш технологияси ихтисоси.

Конкурс муддати — 26 октябргача.

Мурожаат учун адрес: 194044, Ленинград шаҳри, К. Маркс проспекти, 42-уй, илмий секретарь ёки кадрлар бўлими мудири. Телефонлар: 53-97-94, (Тошкент технологик лабораторияси мудири), 542-93-53, 542-93-79 (Ленинград шаҳри).

●

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ ҚОШИДАГИ

ёшларни олий ўқув юртларига кириш учун тайёрлайдиган

МАРКАЗИЙ КУРСЛАР

1986-1987 ўқув йили учун

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА КИРУВЧИЛАР ЎРТА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛИШЛАРИ, ТОШКЕНТ ШАҲАР ВА ОБЛАСТИДА ПРОПИСКАДА ТУРИШЛАРИ ШАРТ.

Тайёрлов курсларига кирувчилар қуйидаги хужжатларни топширадилар; ректор номига ёзилган ариза, турар жойидан справка, иш жойидан справка, 3х4 см. ҳажмдаги 2 дона фотосурат

МАШҒУЛОТЛАР **математика, физика, тарих, жамиятшунослик, она тили ва адабиёт, химия, биология, чет тилларидан** — ҲАФТАСИГА УЧ МАРТА (якшанбадан ташқари) **соат 19.00 дан университет биносида** (Студентлар шаҳарчаси) **олиб борилади.**

Ҳужжатлар якшанбадан ташқари ҳар куни соат 17.00 дан 20.00 гача, шанба куни соат 10 дан 14.00 гача ТошДУ бош корпусининг «А» бўлими математика факультетининг 5-қават, 501-хонасида қабул қилинади.

●

ТАШКИЛОТЛАР, КОРХОНАЛАР ВА МУАССАСАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙ-ТОРГ» магазинлари

1987 ЙИЛ 1 ЯНВАРГАЧА

1984 йилгача ишлаб чиқарилган майда улгуржи молларни пул ўтказиш йўли билан

СОТАДИ

сунъий шойи ва хон атласдан тикилган хотин-қизлар миллий кўйлаклари;

сунъий мўйинадан тикилган хотин-қизлар пальтолари;

тўшак кўрпа жилдлари, чойшаблари;

жун, кўйлакли ва костюмли газламалар, сунъий шойи; зиғир газламаси.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 78-77-51, 78-93-01.

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ».

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги.

●

РЕСПУБЛИКА САТИРА ТЕАТРИ

(Ўзбек давлат «Ёш гвардия» драма театри биносида) **20, 27 октябрь соат 19.00 да**

А. ҚАҲҲОР.

«ТОБУТДАН ТОВУШ»

(Икки пардали сатирик комедиясини кўрсатади).

Билетлар сотилмоқда

Адрес: Уйғур кўчаси, 2-уй.

Редактор ўринбосари
Т. НАЖМИДДИНОВ

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-54-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Р.— 09067. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Б.— 237. ИНДЕКС 64583.